Vasas—Kispest 4:3

A REGGEL

XIX. ÉVFOLYAM 9. SZÁM — Főszerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS — BUDAPEST, 1946 SZEPTEMBER 30.

PARRAGI

I... N: LÁZÁR MIKLÓS

A Népszava fölényes, gúnyos kárörvendő karcolatot tett közzé vasárnapi számában arról a megdöbbentő és felháborító utcai jelenetről, amelynek szenvedő hőse Parragi György nemzetgyülési képviselő és országosnevű közíró volt, akit egy ember „Le kell ütni a fasiszta kutyát!" felkiáltással inzultált az Oktogon-téren. Laptársunk szomorú elménckedése eszünkbe juttatja azokat az időket, amikor iga alatt görnyedt a szó, a toll és az igazság Magyarországon. Elvetemült cimboraság bitorolta az államhatalmat, törvénnyé emelték a zsarnokságot, gyalázatos célokra használták fel az államrendőrséget és a hadsereget, homályba borították a közerkölcsöket és hazaáruló cinkosaik kardjával és bikacsökjével peckelték fel a szabadság száját. A különítményes gyilkosok, titkos társaságok bérverekedői, majd a magyar nácik és nyilasok gazkölykei gyakorta törtek testi épségünkre, lakásunkra, szerkesztőségünkre, életünkre, hogy megfélemlítsenek, bosszút álljanak és elnémítsanak. Egy emberként állott minden esetben minden becsületes tollforgató a megtámadott bajtárs mellé. Aki nem állott a glédába, arról már tudtuk, hogy ingadozik, paktál, áruló. Az igaz írók és közírók szolidaritása tartott bennünket talpon és erősítette mindnyájunkban azt a hitet, hogy nem győzhet a gazság, mert ez azt jelentené, hogy nincsen többé Isten fenn az égben és nincsen többé Magyarország idelenn a földön. Az a Parragi György, akinek egy Papp Koleszár „többizben teljes erejével öklével arcába sujtott", nagytehetségű, bátor, tisztes szegénységben élő kartársunk együtt küzdött velünk az élen Gömböstől Mauthausenig. Ezt jól tudja a Népszava és mégis, ahelyett, hogy legalább tartózkodna az erőszak és az elnyomás rozsdás és szennyes „politikai" fegyvertárának újabb alkalmazása ellen, derűsen számol be olvasóinak az arcpirító eseményről, amivel öntudatlanul is tápot adhat annak a balhitnek, hogy Magyarországon a társadalom megvetése és az igazságszolgáltatás megtorlása nélkül az ököl, vagy esetleg a gumibot a politikai meggyőzés argumentuma. Mélyen sajnáljuk a Népszavának, a magyar munkásság makulátlan múltú, mindig az emberiességért, kultúráért, gondolatszabadságért viaskodó vezérorgánumának, Garami, Kunfi, Somogyi Béla, Weltner, Szabó Ervin, Böhm Vilmos, Mónus Illés és Szakasits Árpád lapjának vasárnapi eltévelyedését.

Jugoszlávia bejelentette:

NEM IRJA ALÁ AZ OLASZ BÉKESZERZŐDÉST

Ma délután ülnek össze a magyar és cseh megbizottak

Páris, szeptember 29. (A Reggel párisi tudósitójának telefonjelentése.) A trieszti kérdésben tegnap olyan tüntető módon különült el egymástól a két hatalmi csoport, hogy még inkább kiélezte a hangulatot Az olasz területi és politikai bizottságban a franciák által javasolt határvonal került szavazásra. Jugoszlávia ellenezte. A jugoszláv álláspont mellett öten szavaztak: a Szovjet-Unió, Fehéroroszország, Lengyelország, Csehszlovákia és Jugoszlávia, a többség azonban elfogadta az úgynevezett francia vonalat.

Erre Kardelj, a helyettes jugoszláv miniszterelnök bejelentette, hogy nem fogadja el a döntést és Jugoszlávia nem fogja aláírni a békeszerződést Olaszországgal. Most olyan amerikai lépés történt, amely még jobban megnövelte a feszültséget. Az Egyesült Államok képviselője ugyanis azt javasolta, iktassanak be a szerződésbe egy külön szakaszt, amely úgy szól: A szerződésben foglalt jogok nem illetik meg azt az államot, amely a békeszerződés érvényességét megtagadja. Ezt az amerikai javaslatot szintén elfogadták még pedig 11 szóval 8 ellenében. A trieszti kérdésben tehát az ellentét még nagyobb, mint volt bármikor ezelőtt.

Az az erélyes hang is feltűnést keltett Párisban, amellyel a moszkvai Pravda ismét imperializmussal vádolta meg Angliát és Amerikát. E szerint a két angolszász hatalom nem azért terjeszti ki támaszpont-hálózatát az egész világra, mert védekezni akar, hanem az a célja, hogy ráerőszakolja saját akaratát a kisállamokra.

Lengyelországban sem javult a helyzet. A jugoszláv távirati iroda ugyanis azt jelenti Varsóból, hogy Mikolajczik agrárpártja végleg visszautasította azt a javaslatot, hogy a többi párttal együtt közös listán vegyen részt a közelgő nemzetgyülési választáson.

Márjáss Viktor.

Fordulat a magyar-cseh vitában

Páris, szept. 29.

(A Reggel párisi tudósítója jelenti.) A magyar ügyben fordulat történt, amely példa nélkül áll a békeértekezlet történetében. A magyar—csehszlovák határkérdések megvizsgálására kiküldött albizottság rövid vita után kívánatosnak minősítette, hogy a magyar és csehszlovák békedelegációk közvetlen tárgyalásra üljön össze a 200.000 szlovákiai magyar kérdésében. E célból vasárnap délutánra meghívták mind a két delegációt a bizottsági ülésterembe. Kimondották, hogy a magyarok és a csehszlovákok nem az albizottság égisze alatt fognak tárgyalni, miután az albizottság nem tekinti magát békéltető testületnek. A tárgyaláson azonban megfigyelőként az albizottság egyik tagja is jelen lesz. Baranszki ukrán elnök megállapította, hogy a jelen lévő albizottsági tag nem lesz ugyan döntő bíró, de ha az érdekelt felek óhajtják, fölkérhetik, hogy ő elnököljön a kétoldalú tárgyaláson.

Erről a meglepetésszerű határozatról a magyar delegáció csak a késő esti órákban értesült. A csehszlovákok természetesen mindjárt megkezdhették előkészületeiket a vitára, mert hiszen Hajdu Lőrinc albizottsági tag révén nyomban hírt kaphattak a rájuk váró feladatról. A magyar delegációt azonban nem értesítették idejében. Amikor a hír befutott, éppen vacsoránál ültek. Nyomban a szállodai fő hadiszállásra és a követségre siettek, küzködtek a telefonnal, tárgyaltak, tanácskoztak, lázasan bontogatták az újabb dokumentumokat, újra átszűrték érveiket, még egyszer s még századszor mérlegelték a helyzetet, még gondosabban számot vetve a körülményekkel, hogy kellően fel legyenek szerelve érvekkel és adatokkal a ma délutáni tárgyaláson.

A pozsonyi hídfő kérdésében is történt egy lépés előre. Az albizottság jelentését Costello újzélandi delegátus terjesztette be a magyar bizottságba: eszerint három községet vennének el Magyarországtól, a csehszlovákok által kért öt falu helyett.

Márjáss Viktor

Londoni telefon Sztálin nyilatkozatának fejleményeiről

London, szept. 29.

(A Reggel londoni tudósítójának telefonjelentése.)

Alexander *Werth*, a *Sunday Times* moszkvai tudósítója, aki előtt *Sztálin* nagyfontosságú nyilatkozatát tette, lapja mai számában azt írja, hogy nézete és személyes benyomása alapján

Sztálinnak két főcélja volt a nyilatkozat adásával.

Az első, hogy *eloszlassa egy esetleges új világháborútól való félelmet*, a második pedig, hogy hangsúlyozza az *angol-orosz együttműködés lehetőségét*. Sztálinnak az a kijelentése, hogy Anglia és Oroszország között erősíteni kell a politikai, kereskedelmi és kulturális kapcsolatot, — folytatja a tudósító — célzás arra, hogy

Angliának és Oroszországnak ennek a két legnagyobb európai hatalomnak számos közös problémája van, amely Amerikát csak kisebb mértékben érinti.

Ami az amerikai visszhangot illeti,

Amerikában nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek, hogy Sztálin angol és nem amerikai ujságírót választott ki az interjúra.

Londonban viszont sokan egyetértenek *Lippmannal*, a nagy befolyású amerikai ujságírónak véleményével, aki azt írta: ebből a tényből arra lehet következtetni, hogy *Sztálin közvetítő szerepet szánt Angliának.*

Londonban vasárnapra már megfontoltan és távoli perspektivából ítélik nagyjelentőségűnek a nyilatkozatot és

általában úgy érzik, hogy tisztábbá tette a nemzetközi levegőt.

Mikes György

ÁRA 1 FORINT

Rákosi Mátyás beszéde

nyitotta meg a Kommunista Párt Kongresszusának első napját

A *Magyar Kommunista Párt* harmadik kongresszusa a Hősökterén tartott tegnapi nagygyűlés és az operaházi ünnepség után vasárnap reggel

a parlament üléstermében

folytatódott. A vörös zászlókkal díszített termet megtöltötték az ország minden részéből érkezett kongresszusi kiküldöttek. A tanácskozást *Rákosi Mátyás* beszéde vezette be:

— A reakció előretörése folytán — mondotta — egyre jobban kiütközik a koalició válsága. A magyar demokrácia választ előtt áll, minden erejével fel kell vennie a harcot a reakció ellen.

A szlovákiai magyarok kitelepítésével kapcsolatosan azt hangoztatta, hogy ilyen döntés súlyos kárt jelentene a Duna-medence népeinek együttműködésére és a fiatal magyar demokráciára.

— *A párt* — jelentette ki — *nemcsak lehetségesnek, de kívánatosnak is tart egy demokratikus dunai föderációt.* Ezen a téren is a kossuthi hagyományok követői vagyunk — mondotta Rákosi.

A magyar demokrácia külpolitikája nem lehet más, mint egészséges jó viszony a szomszéd népekkel. Ez kizár minden kétkulacsosságot.

A híd szerepére nem vállalkozhatunk, mert kelet és nyugat óriásainak összekötésére mi kicsinyek vagyunk.

A szláv veszély kérdésével foglalkozva hangsúlyozta,

hogy a pánszláv mumus nem létezik.

Ezután a Kommunistapárt követeléseit terjesztette elő Rákosi Mátyás. A párt — mondotta — a *nemzetgazdaság demokratikus reformjáért* száll síkra, küzd a *közérdek érvényesítéséért a nagytőkével szemben* s harcot indít a *dolgozók életszínvonalának emelésére.* Ujra be kell vezetni a munkások családi pótlékát. A termelést feleslegesen drágító igazgatói és cégvezetői fizetések csökkentését követeli, továbbá erélyes rendszabályokat a munkanélküliség leküzdésére.

A rendőrségről

szólva kijelentette, hogy

nem politizáló rendőrségre van szükség, de olyan rendőrökre, akik ismerik a demokrácia célkitűzéseit és azt meg is védik.

A továbbiakban a Kisgazdapárttal foglalkozott s azt vitatta, hogy a Független Kisgazdapárt akaratát rá akarja erőszakolni a demokratikus többséget alkotó baloldali blokkra. A Kisgazdapártban ma már többen vannak azik, akik ellenzik a demokratikus törekvéseket,

tehát ez a többség tulajdonképpen — kisebbség.

Rákosi Mátyás beszámolóját vita követte.

Kovács Imre tiltakozott

a Parasztpártról terjesztett politikai híresztelések ellen

Mialatt a Kommunistapárt a képviselőház üléstermében tanácskozott, a parlament előtt nagy tömeg gyűlt össze a Parasztpárt nagygyűlésére.

Nemzeti színű zászlók és feliratos táblák alatt vonultak fel, szekéren is sokan jöttek.

A nagygyűlést *Molnár József* központi titkár nyitotta meg, majd *Jócsik Lajos* hazatelepítési kormánybiztos foglalkozott a magyar-csehszlovák csereegyezmény végrehajtásával kapcsolatos problémákkal.

Ezután *Kovács Imre*, a Nemzeti Parasztpárt alelnöke emelkedett szólásra.

— Arccal a magyarság felé, ezt írtuk zászlónkra tavaly — mondotta — és

amikor most döbbenten látjuk, hogy magunkra maradtunk és csak magunkra támaszkodhatunk, a történelem parancsolja, hogy arccal a magyar nép felé forduljunk és ezt a népet szolgáljuk.

Az elmult év nehéz munkájával és az újjáépítés sikerével foglalkozva, hangoztatta, hogy a *pénz stabilizálását követnie kell az erkölcs és a politika értékstabilizálásának.* Erkölcsi alap nélkül nem állhat meg a demokrácia.

A Nemzeti Parasztpártot érintő híresztelésekre utalva,

tiltakozott minden olyan minősítés ellen, amely jobboldalinak, vagy félfasisztáknak akarja őket feltüntetni.

Palugyay Amerikában

Dr. *Palugyay Miklós*, az egyesített amerikai filmvállalatok vezetője *Párisba* utazott. Csak néhány napig marad a francia fővárosban és onnan repülőgépen az *Egyesült Államokba* utazik, hogy személyesen tárgyalja le a *Mopex* amerikai vezérigazgatójával Mr. *Irwing Maas*-al az amerikai filmbehozatal ügyét. *A Mopex az előjelek szerint októberben kezdi meg tevékenységét Magyarországon.*

Kétéves az „Uj Szó"

A Vörös Hadsereg magyarországi lapja, az *„Uj Szó"* most ünnepelte alapításának második évfordulóját. Ebből az alkalomból igen sokan keresték fel üdvözleteikkel *Illés Béla* főszerkesztőt, aki *komoly és eredményes munkát fejtett ki a magyar-szovjet barátság elmélyítésére.*

November 1-től olcsóbb az amerikai légiposta

Az amerikai postahivatal vezetője bejelentette, hogy november elsejétől leszállítják a légipostadíjakat. Kétségtelen, hogy az amerikai olcsóbbodás érezhető lesz Budapesten is és november 1-től olcsóbban küldhetünk légipostán — melynek időtartalma 8—10 nap — levelet Amerikába.

Szemeiütón Gellér Józseffel

a Magyar Kender újszegedi gyárában

Az autó éles kanyarban áll meg a kender- és lenipar újszegedi gyára előtt. Utitársunk, *Gellér József* vezérigazgató, aki a Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Rt. újszegedi gyárát úgyszólván a semmiből varázsolta újjá. A gyár megtekintése közben Gellér vezérigazgató tájékoztatása révén a következő adatokat jegyeztük fel:

— *A Reggel* bizonyára tudja, hogy a háború alatt a Magyar Kender a szakmabeli gyárak közül *a legtöbb kárt* szenvedte. A felszabadulás után hatvan romtakarító munkás kezdte el a munkát, ma *1200 ember dolgozik az újszegedi gyárban.* Eladási lehetőségeink a pamutiparral ellentétben, a forint stabilizációjával egyidejűleg a minimumra csökkentek. Ennek oka, hogy *a kender- és lenipar elsősorban nem ruházati, hanem*

háztartási

cikkeket állít elő és az emberek a stabilizált forint után mindenekelőtt *ruhatárukat* akarják rendbehozni és csak azután kerül sor *a lepedőre, törülközőre, törlőruhára.* Éppen ezért minden erőnkkel az

exportlehetőséget

igyekszünk felkutatni és kihasználni és e téren máris mutatkoznak eredmények. Az elmúlt évben *gyártmányaink 60 százaléka közérdekű szállításokra készült,* a folyó évben

termelésünk húsz százalékát szállítottuk közérdekű célokra.

A Magyar Kender, amely a kender- és lenmag elvetésétől a rostok kikészítésén és fonásán keresztül készenszövött, sőt készen konfekcionált árukat is előállít, a magyar textilipar és mezőgazdaság szempontjából jelentékeny szerepet tölt be. Főerőssége, hogy

nyersanyagát itthon termeli

és így behozatalra nem szorul. Ez minden időben kedvezően befolyásolta külkereskedelmi mérlegünk alakulását, miután nyersanyag célokra nemes valutát nem vesz igénybe, viszont exportjával a devizatermelést segítette elő. A Magyar Kender újjáépítése közben is mindenkor szem előtt tartja

munkásainak szociális helyzetét.

A gyár építésével kezdődött meg a szociális intézményeknek: *csecsemővédő, napköziotthon, ingyenes orvosi rendelő, sportteiep,* stb. újjáépítése is, ma már teljes üzemben vannak. **(f. l.)**

A vasutas ökölvívóválogatott megérkezett lengyelországi túrájáról. *Öt mérkőzésük* volt, ezek közül *háromszor győztek,* egy mérkőzés *döntetlen* volt és *egyszer vereséget* szenvedtek.

Ami egy kiállításból kimaradt...

A Magyar Mezőgazdasági Művelődési Társaság kertgazdasági kiállítása és kisállatvásárja a budapesti Állatkertben nagyon szép, megható és igen szerény, amint ez megviselt és szegény országhoz illik. Baromfi és házinyúl, virág és vetemény, gép és szerszám, mindaz, ami kisgazdaságban kell, megtalálható. Vannak plakátok, ösztönzőszavú falragaszok, utasítások és tanítások. Mindez *dicséretreméltó igyekezetre s arra vall, hogy a Társaság helyes úton halad. Mert a nagybirtok megszűnt, az ország termőterülete közel száz százalékban kis és középgazdaságokra oszlik,*

át kell állítani egész termelésünket a kisparaszt természetes munkakörére,

kerti jellegű gazdálkodásra, kisállatok tenyésztésére. *A miniszterelnök rövid és tömör mondatokba foglalta össze ezt a feladatot: „A parasztivá lett magyar mezőgazdaságot gépesíteni és modernizálni kell, ki kell szélesíteni a szakoktatást, meg kell szüntetni az extenzív mezőgazdálkodást, fejleszteni kell az állattenyésztést, baromfitartást, gyümölcs és szőlőtermelést, konyhakerti gazdálkodást, magtermelést".* Bölcs beszéd s a magyar gazdaságpolitika legfőbb pillére az a feladatsor, amelyet a miniszterelnök felvázolt. *De hogyan?*

A miniszterelnök megjelölte a feladatokat,

a kitervezés és végrehajtás a szakemberek dolga. S ez az, ami hiányzik a kiállításból.

Csak alapos és hosszú évekre előre kijelölt munkaterv alapján lehet elérni azt a célt, amelyet a miniszterelnök kitűzött. *Csak szigorú tervgazdálkodással emelhetjük fel paraszti gazdálkodásunkat arra a színvonalra, amelyen az előreláthető versennyel szemben megállja a helyét.*

Mert a világ 1939 óta nem állott meg. Az amerikai mezőgazdaság termelő ereje hét év alatt 30%-al emelkedett, pedig a munkaerő száma csökkent.

A Szovjet-Unió mezőgazdaságának gépesítése óriási méretekben fejlődött. A növénynemesítés a tudományos földművelés hatalmas ütemű fejlődéséről alig tudunk.

Hol marad a terv az elmaradt fejlődés pótlására,

hol a terv, amelynek segítségével, mondjuk, csak a baromfitenyésztést öt-hat év alatt modernizáljuk és feljavítsuk? Ennek egyelőre sem a kiállításon, sem azonkívül semmi nyoma. *Kitűnő keltetőgépeket látunk, de sehol sem látható, hogy mennyi keltetőgépet tudunk termelni és milyen ütemben akarjuk ellátni az egész országot ilyen gépekkel, amelyek nélkül nincs modern baromfitenyésztés.* Hol a mezőgazdasági szakoktatás gyors kiépítésének átfogó terve? Pedig

terv nélkül ma már nincs haladás,

példa *erre egyetlen szovjetköztársaságnak, az örmény tanácsköztársaságnak szinte hihetetlen fejlődése, amelynek ez az állam és az örmény nép két évtizeddel ezelőtt még elképzelhetetlen gyarapodását és vagyonosodását köszönheti.*

Kiss Dezső

Változatok a Tápióra

A „Szabad Nép' egyik multheti számában részletes tudósítást közölt a Tápióság községben lezajlott tömegverekedésről s azt állította, hogy a verekedést megelőzően dr. *Pongrácz Aladár,* Pest vármegye volt főispánja, nemzetgyűlési képviselő tartott beszédet a községben. Ezt a hírt a képviselő több lapban, a többi között a *Magyar Nemzetben* is mágcáfolta azzal, hogy soha Tápióságon gyűlésen nem vett részt. A község nevét azonban — sajtóhiba folytán — *Tápiósápnak* szedték, mire a „Szabad Nép" szombati számában azt állította, hogy igaz ugyan, hogy a volt főispán Tápiósápon nem beszélt, annál inkább beszélt — *Tápióságon.* Most már magunk is kíváncsiak voltunk, mi történt a Tápió folyócska mentén elterülő községek valamelyikében és ezért megkérdeztük dr. *Pongrácz Aladárt:* hol beszélt most már, Tápiósápon-e, vagy Tápióságon. A következő választ kaptuk:

— A „Szabad Nép" szombati számában elismeri, hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, amely szerint én egy Tápiósápon tartott népgyülésen felszólaltam. Ehhez hozzáteszi azonban, hogy *Tápióságon* tettem ezt. Sajnos, ezt a változtatást is [illegible] vagyok megcáfolni. Sőt, a további változtatok megelőzése céljából előre bejelentem, hogy sem az elmúlt vasárnapon, sem *soha életemben nem vettem részt gyűlésen olyan községben, amely Tápió szóval kezdődik.*

Repülőszerencsétlenség Brazíliában, 25 halottal

Rio de Janeiro, szept. 28.

Egy brazil repülőgép Belorizontetől 50 kilométerre *lezuhant és felrobbant.* A gép 25 utasa, köztük két nő, valamint négyfőnyi személyzete *életét vesztette.*

Üdülés, pihenés, gyógyulás
hízókúra, diéta, orvosi felügyelet.
MÁTYÁS KIRÁLY SZANATÓRIUM
SZABADSÁGHEGY
OLCSÓ UTÓSZEZONÁRAK
Elsőrendű ellátás, nagy park, melegvíz, weekend. — MÁTYÁS KIRÁLY-ÚT 7. — Telefon: 161—824.

Ezüst evőeszközök és dísztárgyak
nagy választékban. Briliáns vétel, eladás. Hajós, Sip-utca 6.

FÜGGÖNY,
fonal, kézimunka békeminőségben
WIEG
Deák Ferenc-utca 18.

Távolra Közelre = 1 szemüveg
BELVÁROSI OPTIKA-FOTO IV. IRÁNYI U. 15
A különleges szemüvegek szakürlete

KÖNYVELADÓ. - KÖNYVGYŰJTŐ. VÉTEL — CSERE — ELADÁS
Ritka könyvek, első kiadások, ősnyomtatványok, tudományos könyvek, metszetek nagy választékban. Bizományi eladásokat vállalok.
GYÖRGY JÓZSEF Antiquárium, Andrássy-út 15. T.: 427-193.
(Volt dr. Bendetz és Társa cég.) Legközelebbi katalógusunkra címét kérjük!

Gresham BAR CAFÉ RESTAURANT
Minden este
Kenéz Judith
zongorázik
Reggelig nyitva

MEGNYILT és október 6-ig marad nyitva
ŐSZI KERTGAZDASÁGI ÉS KISÁLLATVÁSÁR AZ ÁLLATKERTBEN

Eszeveszett költekezés, golyójárta Mercedes-kocsi...

Kézrekerültek az autós-vetkőztetők!

Vasárnapra virradó hajnalon *hatalmas Mercedes-autó* állt meg a főkapitányság bűnügyi osztályának kapuja előtt. A fekete luxuskocsiból —

három megbilincselt fiatalember szállt ki.

E természetesen, a szokásos „őrizetkíséret", két detektív! Már a kapu alatt *régi ismerősként* üdvözölték a rendőrök az autó utasait, *Kovács István* egykori magántisztviselőt, *Pongrácz Emil* lakatossegédet és *Béla Károly* nyergesmestert, akik 1945 telén *a hírhedt Márffy-féle útonálló banda tagjai voltak* és rettegett tőlük az egész főváros. A bandavezért 1945 márciusában, harc közben lőtték agyon a detektívek, az alvezért, *Zsazsareczet* felakasztották, a „rangharmadikat", *Cörösi Sándort* a hartai fegyházba vitték, ahol életfogytiglan kényszermunkát végezhet. A három szabadlábon maradt fiatalember a banda szétugrasztása után „önállósította" magát:

százszámra vetkőztették le a járókelőket,

raboltak és betöréseket követtek el. Kirándulásokat tettek a csempészet és feketézés üzleti területeire is: Bécsből—Budapestre és Budapestről—Bukarestbe lopták át a gyógyszert, meg az élelmet. A forintgazdálkodás véget vetett a feketekonjunktúrának, *új foglalkozás után néztek, vagyis — visszatértek a régi iparhoz: elkezdték ismét a vetkőztetést!* A rendőrség azonban haladt a korral, modernebb technikával üldözte már a gonosztevőket, így tehát *ők is igyekeztek lépést tartani, mesterségüket „korszerűsíteni", hogy az iramot bírják, — autókat loptak.* Júliusban „alapították" az új bandavállalkozást és attól kezdve nap-napután számolták be a rendőri jelentések a villámgyorsan tovatűnő, minden alóliból kisikló

„Villámkrieg"-utonállókról.

Sokáig hiába hajszolták őket a legügyesebb detektívek, míg egy napon: így szokott megszakadni a mondat a fimfeliratokon is! — míg egy napon az ügyeletes rendőrtiszt *feltűnően elegáns és*

extrafényűző költekező fiatalemberekre lett figyelmes az egyik bárban.

Igazoltatta őket, mire *igazolták is magukat*, mint egy nagyvállalat főtisztviselői. A rendőrtiszt *elfogadta* az igazolást, de egy detektívnek *még mindig gyanúsak voltak.* A portástól megtudta, hogy *autóval érkeztek.* Kiment, megnézte a nagy fekete Mercedes-t és a csomagtartón *három golfütőt talált*... Tudta, hogy [illegible] nemrégen *sortüzet adott az autós vetkőztetőbanditák kocsijára. Tehát: ők azok!* Néhány perc mulva felsüvöltött a riadóautó szirénája,

körülvették a mulatót

s a három fiatalember már csak akkor vette észre a géppisztolyos detektíveket, mikor ott álltak előttük. *Béla Károly előrántotta ugyan a revolverét, de már nem tudta használni. Egy perc mulva mind a hárman megbilincselve szállhattak be a luxusautóba.* Most — egymást vádolják! A rendőrség szerint *legalább*

négy gyilkosságot és huszonöt vetkőztetést

írhatnak a rovásukra. A detektívek most szedik össze az alkalmi segítőtársakat is. **ifj. I. m.**

A francia nemzetgyűlés elfogadta az alkotmánytervezetet

Páris, szeptember 29.

A francia alkotmányozó nemzetgyűlés *440 szavazattal 106 szavazat ellenében elfogadta az alkotmány-tervezetet.* Az eredmény kihirdetését nagy tapssal fogadták, majd a képviselők helyükről felemelkedve elénekelték a Marseillaise-t. (MTI)

Hetvenkilences „pincér-mezőny" viharos vasárnapi versenye a „legügyesebb pincér" címéért

Vasárnap reggel kilenckor starthoz állt a „mezőny": *79 feketenadrágos, fehérkabátos, jólfésült — pincér! Koruk: 16-tól 60 évig. Kezükben tálca, azon sörösüveg, pohár és papírszalvéta.* A versenypálya a Szabadságtértől a Teleki Pál-, Bécsi-, Petőfi Sándor-, Párisi és Váci-utcán át a Belvárosi kávéházig fut. De — nekik *futni nem szabad, csak* gyalogolni, a tálcán pedig épségben maradjon üveg, pohár, papírszalvéta... A győztes bajnoki címe: „a legügyesebb pincér".

Start!!

Nekiiramodnak, de az őszhajú 49-es *kiugrik s futni kezd.* A versenybírák utána iramodnak.

— Hatvan éves vagyok — védekezik az őszhajú pincér, — nekem kijár ennyi előny!

A bajnok megbotlik

Fut néhány métert, aztán *sétálni* kezd, végül — azt is *abbahagyja.* A Bécsi-utcánál *Fejes István, a tavalyi bajnok megbotlik,* a többiek néhány méteres előnyt szereznek s amikor látja, hogy ezt már nem tudná „behozni" — kiáll. A Váci-utcában a pályaellenőr leszedi a számot *Gyarmati Józsefről,* a közismert gyorslábú és ügyeskezű Józsiról, mert ő is — *futott.* Hiába, a fürge pincér nem tud sétálni, a szokás hatalma legyőzi. Szabály ide, szabály oda: szalad, mint a fürge nyúl! Józsi nagyon dühös, mert diszkvalifikálták, *nyakonragadja a sörösüveget és a versenyellenőrhöz vágja.* Szilánkokra szakad az üveg, a sör szétfolyik az asztalon, de a bíróban nem tesz kárt, annak ugyanis — *szabad futni* és így eliramlott a gyalázat elől... *Két pincérnő* is lohollihet a mezőnyben: *Bán Mária* és *Orosz Istvánné.* Biztatják egymást: rajta, rajta! *Mentsük meg a női becsületet!* Célbaérnek kimerülten, de — tálcával, pohárral, üveggel, szalvétával. Igaz, hogy *az utolsók között*...

— Hát mi *nők vagyunk* — mondogatják —, *a gyengébb nem* tagjai. Tőlünk ez is elég!

Az izgalom nőttön-nő, utcáról-utcára, lépésről-lépésre. *Hunyadvári Rezső* és *Hajmási Ferenc* — miként a turf-tudósításokban olvasnók — *fej-fej mellett* vívják a végküzdelmet az elsőségért. Nyomukban *Vajnár* szaporázza a lépést. A három első közé a „finish"-ben odafurakodik a „Savoy" ifjú italhordója, aki a Párisi- és Váci-utca kanyarulatánál *elveszti a papírszalvétát.* Sutytyomban másikat vesz elő a zsebéből, „panamázni" szeretne, de üldözi a balsors, a tartalékpohár — az óvatos fiú erről is gondoskodott! — *szintén kicsik a zsebéből,* mire az ellenőrök kiállítják a sorból. Könnycseppet morzsol szét a szemében:

— *Fiatalkorú* vagyok — védekezik —, nem lehet büntetni...

Tíz méterre vannak a céltól, *Hunyadvári* és *Hajmási* izzadva, lihegve menetel... *Három méter... két méter... no, még egy méter!... Hunyadvári egy pillanatra megtorpan...*

Hajmási mellszélességgel győz!

Fahidy József

Nagy Ferenc miniszterelnök jövő vasárnap Kecskeméten beszél a belpolitikai helyzetről

Több, mint egy hete már, hogy a Szabad Nép és a Népszava *egyöntetű támadást indított a Kisgazdapárt ellen.* Azóta a támadások hol ellanyhultak, hol még szenvedélyesebben folytatódtak. Bár nem volt kétséges, hogy a munkáspárti sajtó harci zaja és néhány munkáspárti politikus feltűnően éles megnyilatkozása inkább a kommunista kongresszus hangulatának *előkészítését* szolgálta, *Kovács* Béla, a Kisgazdapárt főtitkára, a *Kis Ujságban határozott* választ adott a koncentrikus támadásokra. *Kovács Béla vezércikkét az ország többsége megnyugvással és együttérzéssel fogadta.* Még hatalmasabb a visszhangja ország szerte *Nagy* Ferenc miniszterelnök nyilatkozatának, *amelyben*

a Kisgazdapárt új nemzetpolitikai, gazdasági és világnézleti programját

ismertette az ország nyilvánosságával. Ez a minden részletében megfontolt, korszerű és nagyvonalú munkaprogram valóban alkalmas arra, *hogy meggondolásra késztesse még azokat a politikusokat is, akik a pártérdeket olykor az ország érdeke, a „népítéletet" a nemzet ítélete elé helyezik.* A munkáspártok offenzívája ennek ellenére *fokozódó ütemben* folyik tovább a *baloldali blokk sajtójában és gyűlésein.*

Történik pedig ez a veszedelmes izgalomkeltés néhány héttel a párisi békekonferencia döntése előtt...

Mindezek a jelenségek arra indították a Kisgazdapárt vezetőségét, hogy állandó és éber figyelemmel kísérje a politikai kavargás minden mozzanatát. *E hét folyamán sorozatos tanácskozásokat tartanak a Kisgazdapártban, majd a pártok között is komoly tárgyalások indulnak meg a belpolitikai feszültség enyhítése érdekében, Nagy Ferenc* miniszterelnök előreláthatóan a jövő vasárnap

az Alföld népének hívására

Kecskeméten mond beszédet,

amelyben minden oldalról megvilágítja a Kisgazdapárt álláspontját. A Kisgazdapárt egyik vezető politikusa *A Reggel*-nek így nyilatkozott:

ROTH

— Feszítik, sőt egyesek *túlfeszítik* a türelem húrjait. *Mégsem kell félni az elpattanástól.* A közvélemény mélységesen átérzi, hogy *ma* a koalíciós kormányzás az ország érdekében való, így *e fülledt helyzetből is az együttműködés a kivezető út.* A Kisgazdapárt *a nemzetgyűlés teljes többségét* jelenti. A választások óta még erősebbek lettünk.

Erőink tudatában még az eddiginél is gondosabban kell megőriznünk pártunk fegyelmét, türelmét, nyugalmát.

A magyar ember természetét jól tükrözi ez a közmondás: *„Nem az a legény, aki üt, hanem aki állja!"*

Nagy izgalmat okozott a Metropol-kávéházban két igazoltató-álrendőrtiszt

Nagy izgalmat okozott tegnap este a Metropol kávéházban, hogy

két „rendőrtiszt" igazoltatni kezdte a közönséget és valuták után kutatott.

Igazoltatták a kávéházban jelenlévő *egyik detektívet is,* akinek feltűnt, hogy az állítólagos rendőrtisztek

igazolványán törlések nyomai láthatók.

A detektív rendőrt hivott, aki az igazoltatókat a központi ügyeletre vitte. Itt kiderült, hogy az egyik *Takács László volt rendőrfőhadnagy, aki a vidéki rendőrség állományába tartozott,* de

még a múlt évben elbocsátották.

A másik igazoltató Takács barátja, *Weninger János magántisztviselő.* Igy akartak pénzhez jutni. Letartóztatták őket.

A bécsi antifasiszta kiállítás csoportképén ismert rá az apa eltűnt leányára

Bécs, szept. 29.

(A Reggel tudósítójától.) Megrázó jelenet színhelye volt az antifasiszta kiállítás egyik terme: a „Zsidóüldözések termé"-ben *Hermann Salzer felismerte egy csoportképen eltűnt leányát! Salzer Mártát* 1942-ben szakították el szüleitől, Theresienstadtba, majd Auschwitzba hurcolták, ahol *véletlenül együvé sodródott anyjával és három nővérével.* Onnan aztán *ismeretlen helyre* vitték, míg most az apa *egy krakkói csoportképen* ismerte fel. *Hermann Salzer* bízik abban, hogy leányát meg fogja találni Ez egyébként már *a második hasonló eset* a bécsi kiállításon!

Siessen, mert lekésik húzás már október 4-én

VEGYEN OSZTÁLYSORSJEGYET!

Ballon-, Eső-, Viharkabát
Salamonovits Manó Tel.: 120-226. V., Sas-u. 25.

Vámkezelés, költöztetés
Áruszállítás vasúton és hajón EROSS és FREUND Nemzetközi szállítók, Budapest, V., Perczel Mór-utca 4. **Tel.: 323-799**

Rendeljen osztálysorsjegyet levelezőlapon
Újhelyi és társa
főárusítónál. Szent István-körut 27. Csekkszámla: 44.764.

Sok a gondja? Nincsen pénze?
Se kilátása — se reménye?
vegyen sorsjegyet s lehet
FŐNYERESE
GAEDICKE BANKNÁL
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 17.

TÓTH LAJOS vegytisztítást és kelmefestést
állandóan vállal. Garantált száraztisztítás. V., JÓZSEF NÁDOR-TÉR 9

FIGYELEM! ÉRTESÍTÉS. FIGYELEM!
HÄNDLER-OPERA
GŐZMOSODA-VEGYTISZTÍTÓ, ARANYKOSZORÚS MESTER
58 éves cég. — Lázár-u. 15. Tel. 122—518. Kazár-u. 4—6. Tel.: 426—598,
RÉGI NÍVÓBAN, teljes üzemmel készséggel áll nb. vevőim rendelkezésére.
Háztól-házig szállítás. Minden áru biztosítva Triesti (Generali) bizt. int.-nél

Rákosi Mátyás beszéde

nyitotta meg a Kommunista Párt Kongresszusának első napját

A *Magyar Kommunista Párt* harmadik kongresszusa a Hősökterén tartott tegnapi nagygyűlés és az operaházi ünnepség után vasárnap reggel

a parlament üléstermében

folytatódott. A vörös zászlókkal díszített termet megtöltötték az ország minden részéből érkezett kongresszusi kiküldöttek. A tanácskozást *Rákosi Mátyás* beszéde vezette be:

— A reakció előretörése folytán — mondotta — egyre jobban kiütközik a koalició válsága. A magyar demokrácia válaszút előtt áll, minden erejével fel kell vennie a harcot a reakció ellen.

A szlovákiai magyarok kitelepítésével kapcsolatosan azt hangoztatta, hogy ilyen döntés súlyos kárt jelentene a Duna-medence népeinek együttműködésére és a fiatal magyar demokráciára.

— *A párt* — jelentette ki — *nemcsak lehetségesnek, de kívánatosnak is tart egy demokratikus dunai föderációt.* Ezen a téren is a kossuthi hagyományok követői vagyunk — mondotta Rákosi.

A magyar demokrácia külpolitikája nem lehet más, mint egészséges jó viszony a szomszéd népekkel. Ez kizár minden kétkulacsosságot.

A híd szerepere nem vállalkozhatunk, mert kelet és nyugat óriásainak összekötésére mi kicsinyek vagyunk.

A szláv veszély kérdésével foglalkozva hangsúlyozta,

hogy a pánszláv mumus nem létezik.

Ezután a Kommunistapárt követeléseit terjesztette elő Rákosi Mátyás. A párt — mondotta — a *nemzetgazdaság demokratikus reformjáért* száll síkra, küzd a *közérdek érvényesítéséért a nagytőkével szemben* s harcot indít a *dolgozók életszínvonalának emelésére.* Ujra be kell vezetni a munkások családi pótlékát. A termelést feleslegesen drágító igazgatói és cégvezetői fizetések csökkentését követeli, továbbá erélyes rendszabályokat a munkanélküliség leküzdésére.

A rendőrségről

szólva kijelentette, hogy

nem politizáló rendőrségre van szükség, de olyan rendőrökre, akik ismerik a demokrácia célkitűzéseit és azt meg is védik.

A továbbiakban a Kisgazdapárttal foglalkozott s azt vitatta, hogy a Független Kisgazdapárt akaratát rá akarja erőszakolni a demokratikus többséget alkotó baloldali blokkra. A Kisgazdapártban ma már többen vannak azik, akik ellenzik a demokratikus törekvéseket,

tehát ez a többség tulajdonképpen — kisebbség.

Rákosi Mátyás beszámolóját vita követte.

Kovács Imre tiltakozott

a Parasztpártról terjesztett politikai híresztelések ellen

Mialatt a Kommunistapárt a képviselőház üléstermében tanácskozott, a parlament előtt nagy tömeg gyűlt össze a Parasztpárt nagygyűlésére.

Nemzeti színű zászlók és feliratos táblák alatt vonultak fel, szekéren is sokan jöttek.

A nagygyűlést *Molnár József* központi titkár nyitotta meg, majd *Jócsik Lajos* hazatelepítési kormánybiztos foglalkozott a magyar-csehszlovák cserecegyezmény végrehajtásával kapcsolatos problémákkal.

Ezután *Kovács Imre*, a Nemzeti Parasztpárt alelnöke emelkedett szólásra.

— Arccal a magyarság felé, ezt írtuk zászlónkra tavaly — mondotta — és

amikor most döbbenten látjuk, hogy magunkra maradtunk és csak magunkra támaszkodhatunk, a történelem parancsolja, hogy arccal a magyar nép felé forduljunk és ezt a népet szolgáljuk.

Az elmult év nehéz munkájával és az újjáépítés sikerével foglalkozva, hangoztatta, hogy a *pénz stabilizálását követnie kell az erkölcs és a politika értékstabilizálásának.* Erkölcsi alap nélkül nem állhat meg a demokrácia.

A Nemzeti Parasztpártot érintő híresztelésekre utalva,

tiltakozott minden olyan minősítés ellen, amely jobboldalinak, vagy félfasisztáknak akarja őket feltüntetni.

Palugyay Amerikában

Dr. *Palugyay Miklós*, az egyesített amerikai filmvállalatok vezetője *Párisba* utazott. Csak néhány napig marad a francia fővárosban és onnan repülőgépen az *Egyesült Államokba* utazik, hogy személyesen tárgyalja le a *Mopex* amerikai vezérigazgatójával Mr. *Irwing Maas*-al az amerikai filmbehozatal ügyét. *A Mopex az előjelek szerint októberben kezdi meg tevékenységét Magyarországon.*

Kétéves az „Uj Szó"

A Vörös Hadsereg magyarországi lapja, az *„Új Szó"* most ünnepelte alapításának második évfordulóját. Ebből az alkalomból igen sokan keresték fel üdvözleteikkel *Illés Béla* főszerkesztőt, aki *komoly és eredményes munkát fejtett ki a magyar-szovjet barátság elmélyítésére.*

November 1-től olcsóbb az amerikai légiposta

Az amerikai postahivatal vezetője bejelentette, hogy november elsejétől leszállítják a légipostadíjakat. Kétségtelen, hogy az amerikai olcsóbbodás érezhető lesz Budapesten is és november 1-től olcsóbban küldhetünk légipostán — melynek időtartalma 8—10 nap — levelet Amerikába.

Szemleütón Gellér Józseffel

a Magyar Kender újszegedi gyárában

Az autó éles kanyarban áll meg a kender- és lenipar újszegedi gyára előtt. Utitársunk, *Gellér* József vezérigazgató, aki a Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Rt. újszegedi gyárát úgyszólván a semmiből varázsolta újjá. A gyár megtekintése közben Gellér vezérigazgató tájékoztatása révén a következő adatokat jegyeztük fel:

— *A Reggel* bizonyára tudja, hogy a háború alatt a Magyar Kender a szakmabeli gyárak közül *a legtöbb kárt* szenvedte. A felszabadulás után hatvan romtakarító munkás kezdte el a munkát, ma *1200 ember dolgozik az újszegedi gyárban.* Eladási lehetőségeink a pamutiparral ellentétben, a forint stabilizációjával egyidejüleg a minimumra csökkentek. Ennek oka, hogy *a kender- és lenipar elsősorban nem ruházati, hanem*

háztartási

cikkeket állít elő és az emberek a stabilizált forint után mindenekelőtt *ruhatárukat* akarják rendbehozni és csak azután kerül sor *a lepedőre, törülközőre, törlőruhára.* Éppen ezért minden erőnkkel az

exportlehetőséget

igyekszünk felkutatni és kihasználni és e téren máris mutatkoznak eredmények. Az elmúlt évben *gyártmányaink 60 százaléka közérdekű szállításokra készült,* a folyó évben

termelésünk húsz százalékát szállítottuk közérdekű célokra.

A Magyar Kender, amely a kender- és lenmag elvetésétől a rostok kikészítésén és fonásán keresztül készenszövött, sőt készen konfekcionált árukat is előállít, a magyar textilipar és mezőgazdaság szempontjából jelentékeny szerepet tölt be. Főerőssége, hogy

nyersanyagát itthon termeli

és így behozatalra nem szorul. Ez minden időben kedvezően befolyásolta külkereskedelmi mérlegünk alakulását, miután nyersanyag célokra nemes valutát nem vesz igénybe, viszont exportjával a devizatermelést segítette elő. A Magyar Kender újjáépítése közben is mindenkor szem előtt tartja

munkásainak szociális helyzetét.

A gyár építésével kezdődött meg a szociális intézményeknek: *csecsemővédő, napköziotthon, ingyenes orvosi rendelő, sporttelep,* stb. újjáépítése is, ma már teljes üzemben vannak. **(f. l.)**

A vasutas ökölvívóválogatott megérkezett lengyelországi túrájáról. *Öt mérkőzésük* volt, ezek közül *háromszor győztek,* egy mérkőzés *döntetlen* volt és *egyszer vereséget* szenvedtek.

Ami egy kiállításból kimaradt...

A Magyar **Mezőgazdasági Művelődési Társaság kertgazdasági kiállítása és kisállatvásárja** a budapesti Állatkertben nagyon szép, megható és igen szerény, amint ez megviselt és szegény országhoz illik. Baromfi és házinyúl, virág és vetemény, gép és szerszám, mindaz, ami kisgazdaságban kell, megtalálható. Vannak plakátok, ösztönzőszavú falragaszok, utasítások és tanítások. Mindez *dicséretreméltó igyekezetre s arra vall, hogy a Társaság helyes úton halad. Mert a nagybirtok megszűnt, az ország termőterülete közel száz százalékban kis és középgazdaságokra oszlik,*

át kell állítani egész termelésünket a kisparaszt természetes munkakörére,

kerti jellegű gazdálkodásra, kisállatok tenyésztésére. *A miniszterelnök rövid és tömör mondatokba foglalta össze ezt a feladatot: „A parasztivá lett magyar mezőgazdaságot gépesíteni és modernizálni kell, ki kell szélesíteni a szakoktatást, meg kell szüntetni az extenzív mezőgazdálkodást, fejleszteni kell az állattenyésztést, baromfitartást, gyümölcs és szőlőtermelést, konyhakerti gazdálkodást, magtermelést".* Bölcs beszéd s a magyar gazdaságpolitika legfőbb pillére az a feladatsor, amelyet a miniszterelnök felvázolt. *De hogyan?*

A miniszterelnök megjelölte a feladatokat,

a kitervezés és végrehajtás a szakemberek dolga. S ez az, ami hiányzik a kiállításból.

Csak alapos és hosszú évekre előre kijelölt munkaterv alapján lehet elérni azt a célt, amelyet a miniszterelnök kitűzött. *Csak szigorú tervgazdálkodással emelhetjük fel paraszti gazdálkodásunkat arra a színvonalra, amelyen az előreláthatható versennyel szemben megállja a helyét.*

Mert a világ 1939 óta nem állott meg. Az amerikai mezőgazdaság termelő ereje hét év alatt 30%-al emelkedett, pedig a munkaerő száma csökkent.

A Szovjet-Unió mezőgazdaságának gépesítése óriási méretekben fejlődött. A növénynemesítés a tudományos földművelés hatalmas ütemű fejlődéséről alig tudunk.

Hol marad a terv az elmaradt fejlődés pótlására,

hol a terv, amelynek segítségével, mondjuk, csak a baromfitenyésztést öt-hat év alatt modernizáljuk és feljavítsuk? Ennek egyelőre sem a kiállításon, sem azonkívül semmi nyoma. *Kitűnő keltetőgépeket látunk, de sehol sem látható, hogy mennyi keltetőgépet tudunk termelni és milyen ütemben akarjuk ellátni az egész országot ilyen gépekkel, amelyek nélkül nincs modern baromfitenyésztés.* Hol a mezőgazdasági szakoktatás gyors kiépítésének átfogó terve? Pedig

terv nélkül ma már nincs haladás,

példa *erre egyetlen szovjetköztársaságnak, az örmény tanácsköztársaságnak szinte hihetetlen fejlődése, amelynek ez az állam és az örmény nép két évtizeddel ezelőtt még elképzelhetetlen gyarapodását és vagyonosodását köszönheti.*

Kiss Dezső

Változatok a Tápióra

A „Szabad Nép" egyik multheti számában részletes tudósítást közölt a Tápióság községben lezajlott tömegverekedésről s azt állította, hogy a verekedést megelőzően dr. *Pongrácz Aladár*, Pest vármegye volt főispánja, nemzetgyűlési képviselő tartott beszédet a községben. Ezt a hírt a képviselő több lapban, a többi között a *Magyar Nemzetben* is mágcáfolta azzal, hogy soha Tápióságon gyűlésen nem vett részt. A község nevét azonban — sajtóhiba folytán — *Tápiósápnak* szedték, mire a „Szabad Nép" szombati számában azt állította, hogy igaz ugyan, hogy a volt főispán Tápiósápon nem beszélt, annál inkább beszélt — *Tápióságon.* Most már magunk is kíváncsiak voltunk, mi történt a Tápió folyócska mentén elterülő községek valamelyikében és ezért megkérdeztük dr. *Pongrácz Aladárt:* hol beszélt most már, Tápiósápon-e, vagy Tápióságon. A következő választ kaptuk:

— A „Szabad Nép" szombati számában elismeri, hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, amely szerint én egy Tápiósápon tartott népgyűlésen felszólaltam. Ezt hozzáteszi azonban, hogy *Tápióságon* tettem ezt. Sajnos, ezt a változtatást is [illegible] vagyok megcáfolni. Sőt, a további változtatások megelőzése céljából előre kijelentem, hogy sem az elmúlt vasárnapon, sem *soha életemben nem vettem részt gyűlésen olyan községben, amely Tápió szóval kezdődik.*

Repülőszerencsétlenség Brazíliában, 25 halottal

Rio de Janeiro, szept. 28.

Egy brazil repülőgép Belorizontetől 50 kilométerre *lezuhant és felrobbant.* A gép 25 utasa, köztük két nő, valamint négyfőnyi személyzete *életét vesztette.*

Üdülés, pihenés, gyógyulás
hízókúra, diéta, orvosi felügyelet.
MÁTYÁS KIRÁLY SZANATÓRIUM
SZABADSÁGHEGY
OLCSÓ UTÓSZEZONÁRAK
Elsőrendű ellátás, nagy park, melegvíz, weekend. — MÁTYÁS KIRÁLY-ÚT 7. — Telefon: 161—824.

Ezüst evőeszközök és dísztárgyak
nagy választékban. Briliáns vétel, eladás. Hajós, Sip-utca 6.

FÜGGÖNY,
tonal, kézimunka békeminőségben
WIEG
Deák Ferenc-utca 18.

Távolra = 1 szemüveg
Közelre
BELVÁROSI OPTIKA-FOTO IV. IRÁNYI U. 15
A különleges szemüvegek szaküzlete

KÖNYVELADÓI - KÖNYVGYŰJTŐ. VÉTEL — CSERE — ELADÁS
Ritka könyvek, első kiadások, ősnyomtatványok, tudományos könyvek, metszetek nagy választékban. Bizományi eladásokat vállalok.
GYÖRGY JÓZSEF Antiquárium, Andrássy-út 15. T.: 427-193.
(Volt dr. Bendetz és Társa cég.) Legközelebbi katalógusunkra címét kérjük!

Gresham BAR CAFÉ RESTAURANT
Minden este
Kenéz Judith
zongorázik
Reggelig nyitva

MEGNYILT és október 6-ig marad nyitva
ŐSZI KERTGAZDASÁGI ÉS KISÁLLATVÁSÁR AZ ÁLLATKERTBEN

Eszeveszett költekezés, golyójárta Mercedes-kocsi...

Kézrekerültek az autós-vetkőztetők!

Vasárnapra virradó hajnalon *hatalmas Mercedes-autó* állt meg a főkapitányság bűnügyi osztályának kapuja előtt. A fekete luxuskocsiból —

három megbilincselt fiatalember szállt ki.

Ez természetesen, a szokásos „őrizetkíséret", két detektív! Már a kapu alatt *régi ismerősként* üdvözölték a rendőrök az autó utasait, *Kovács István* egykori magántisztviselőt, *Pongrácz Emil* lakatossegédet és *Béla Károly* rendőrszámost, akik 1945 telén *a hírhedt Márffy-féle útonálló banda tagjai voltak* és rettegett tőlük az egész főváros. A bandavezért 1945 márciusában, harc közben lőtték agyon a detektívek, az alvezért, *Zsazsareczet* felakasztották, a „rangharmadikat", *Cörsi Sándort* a hartai fegyházba vitték, ahol életfogytiglan kényszermunkát végezhet. A három szabadlábon maradt fiatalember a banda szétugrasztása után „önállósította" magát:

százszámra vetkőztették le a járókelőket,

raboltak és betöréseket követtek el. Kirándulásokat tettek a csempészet és feketézés üzleti területeire is: Bécsből—Budapestre és Budapestről—Bukarestbe lopták át a gyógyszert, meg az élelmet. A forintgazdálkodás véget vetett a feketekonjunktúrának, *új foglalkozás után néztek, vagyis — visszatértek a régi iparhoz: elkezdték ismét a vetkőztetést!* A rendőrség azonban haladt a korral, modernebb technikával üldözte már a gonosztevőket, így tehát *ők is igyekeztek lépést tartani, mesterségüket „korszerűsíteni", hogy az iramot bírják, — autókat loptak.* Júliusban „alapították" az új bandavállalkozást és ettől kezdve nap-napután számolták be a rendőri jelentések a villámgyorsan tovatűnő, minden hálóból kisikló

„Blitzkrieg"-utonállókról.

Sokáig hiába hajszolták őket a legügyesebb detektívek, míg egy napon: így szokott megszakadni a mondat a fimfeliratokon is! — míg egy napon az ügyeletes rendőrtiszt *feltűnően elegáns és*

esztelenül költekező fiatalemberekre lett figyelmes az egyik bárban.

Igazoltatta őket, mire *igazolták is magukat*, mint egy nagyvállalat főtisztviselői. A rendőrtiszt *elfogadta* az igazolást, de egy detektívnek *még mindig gyanúsak voltak.* A portástól megtudta, hogy *autóval érkeztek.* Kiment, megnézte a nagy fekete Mercedest és a csomagtartón *három bőrönd*öt talált... Tudta, hogy ez a bőrönd nemrégen *sorozat adott az autós vetkőztetőbanditák kocsijára. Tehát: ők azok!* Néhány perc mulva feisüvöltött a riadóautó szirénája,

körülvették a mulatót

s a három fiatalember már csak akkor vette észre a géppisztolyos detektíveket, mikor ott álltak előttük. *Béla Károly előrántotta ugyan a revolverét, de már nem tudta használni. Egy perc mulva mind a hárman megbilincselve szállhattak be a luxusautóba.* Most — egymást vádolják! A rendőrség szerint *legalább*

négy gyilkosságot és huszonöt vetkőztetést

írhatnak a rovásukra. A detektívek most szedik össze az alkalmi segítőtársakat is.

ifj. I. m.

A francia nemzetgyűlés elfogadta az alkotmánytervezetet

Páris, szeptember 29.

A francia alkotmányozó nemzetgyűlés *440 szavazattal 106 szavazat ellenében elfogadta az alkotmány-tervezetet.* Az eredmény kihirdetését nagy tapssal fogadták, majd a képviselők helyükről felemelkedve elénekelték a Marseillaise-t. (MTI)

Hetvenkilences „pincér-mezőny" viharos vasárnapi versenye a „legügyesebb pincér" címéért

Vasárnap reggel kilenckor starthoz állt a „mezőny": *79 feketenadrágos, fehérkabátos, jólfésült — pincér! Koruk: 16-tól 60 évig. Kezükben tálca, azon sörösüveg, pohár és papírszalvéta.* A versenypálya a Szabadságtértől a Teleki Pál-, Bécsi-, Petőfi Sándor-, Párisi és Váci-utcán át a Belvárosi kávéházig fut. De — nekik *futni nem szabad, csak* gyalogolni, a tálcán pedig épségben maradjon üveg, pohár, papírszalvéta... A győztes bajnoki címe: „a legügyesebb pincér".

Start!!

Nekiiramodnak, de az őszhajú 49-es *kiugrik s futni kezd.* A versenybírák utána iramodnak.

— Hatvan éves vagyok — védekezik az őszhajú pincér, — nekem kijár ennyi előny!

A bajnok megbotlik

Fut néhány métert, aztán *sétálni* kezd, végül — azt is *abbahagyja.* A Bécsi-utcánál *Fejes István, a tavalyi bajnok megbotlik,* a többiek néhány méteres előnyt szereznek s amikor látja, hogy ezt már nem tudná „behozni" — kiáll. A Váci-utcában a pályaellenőr leszedi a számot *Gyarmati Józsefről,* a közismert gyorslábú és ügyeskezű Józsiról, mert ő is — *futott.* Hiába, a fürge pincér nem tud sétálni, a szokás hatalma legyőzi. Szabály ide, szabály oda: szalad, mint a fürge nyúl! Józsi nagyon dühös, mert diszkvalifikálták, *nyakonragadja a sörösüveget és a versenyellenőrhöz vágja.* Szilánkokra szakad az üveg, a sör szétfolyik az aszfalton, de a bíróban nem tesz kárt, annak ugyanis — *szabad futni* és így eliramlott a gyalázat elől... *Két pincérnő* is loholliheg a mezőnyben: *Bán Mária* és *Orosz Istvánné.* Biztatják egymást: rajta, rajta! *Mentsük meg a női becsületet!* Célbaérnek kimerülten, de — tálcával, pohárral, üveggel, szalvétával. Igaz, hogy *az utolsók között...*

— Hát mi *nők vagyunk* — mondogatják —, *a gyengébb nem* tagjai. Tőlünk ez is elég!

Az izgalom nőttön-nő, utcáról-utcára, lépésről-lépésre. *Hunyadvári Rezső* és *Hajmási Ferenc* — miként a turf-tudósításokban olvasnók — *fej-fej mellett* vívják a végküzdelmet az elsőségért. Nyomukban *Vajnár* szaporázza a lépést. A három első közé a „finish"-ben odafurakodik a „Savoy" ifjú italhordója, aki a Párisi- és Váci-utca kanyarulatánál *elveszti a papírszalvétát.* Sutyomban másikat vesz elő a zsebéből, „panamázni" szeretne, de üldözi a balsors, a tartalékpohár — az óvatos fiú erről is gondoskodott! — *szintén kicsik a zsebéből,* mire az ellenőrök kiállítják a sorból. Könnycseppet morzsol szét a szemében:

— *Fiatalkorú* vagyok — védekezik —, nem lehet büntetni...

Tíz méterre vannak a céltól, *Hunyadvári* és *Hajmási* izzadva, lihegve menetel... *Három méter... két méter... no, még egy méter!... Hunyadvári egy pillanatra megtorpan...*

Hajmási mellszélességgel győz!

Fahidy József

Nagy Ferenc miniszterelnök jövő vasárnap Kecskeméten beszél a belpolitikai helyzetről

Több, mint egy hete már, hogy a Szabad Nép és a Népszava *egyöntetű támadást indított a Kisgazdapárt ellen.* Azóta a támadások hol ellanyhultak, hol még szenvedélyesebben folytatódtak. Bár nem volt kétséges, hogy a munkáspárti sajtó harci zaja és néhány munkáspárti politikus feltűnően éles megnyilatkozása inkább a kommunista kongresszus hangulatának *előkészítését* szolgálta, *Kovács* Béla, a Kisgazdapárt főtitkára, a *Kis Ujságban határozott* választ adott a koncentrikus támadásokra. *Kovács Béla vezércikkét az ország többsége megnyugvással és együttérzéssel fogadta.* Még hatalmasabb a visszhangja ország szerte *Nagy* Ferenc miniszterelnök nyilatkozatának, *amelyben*

a Kisgazdapárt új nemzetpolitikai, gazdasági és világnézleti programját

ismertette az ország nyilvánosságával. Ez a minden részletében megfontolt, korszerű és nagyvonalú munkaprogram valóban alkalmas arra, *hogy meggondolásra késztesse még azokat a politikusokat is, akik a pártérdeket olykor az ország érdeke, a „népítéletet" a nemzet ítélete elé helyezik.* A munkáspártok offenzivája ennek ellenére *fokozódó ütemben* folyik tovább a *baloldali blokk sajtójában és gyűlésein.*

Történik pedig ez a veszedelmes izgalomkeltés néhány héttel a párisi békekonferencia döntése előtt...

Mindezek a jelenségek arra indították a Kisgazdapárt vezetőségét, hogy állandó és éber figyelemmel kísérje a politikai kavargás minden mozzanatát. *E hét folyamán sorozatos tanácskozásokat tartanak a Kisgazdapártban, majd a pártok között is komoly tárgyalások indulnak meg a belpolitikai feszültség enyhítése érdekében, Nagy Ferenc* miniszterelnök előreláthatóan a jövő vasárnap

az Alföld népének hívására

Kecskeméten mond beszédet, *amelyben minden oldalról megvilágítja a Kisgazdapárt álláspontját.* A Kisgazdapárt egyik vezető politikusa *A Reggel*-nek így nyilatkozott:

ROTH

— Feszítik, sőt egyesek *túlfeszítik* a türelem húrjait. *Mégsem kell félni az elpattanástól.* A közvélemény mélységesen átérzi, hogy *ma* a koalíciós kormányzás az ország érdekében való, így *e fülledt helyzetből is az együttműködés a kivezető út.* A Kisgazdapárt *a nemzetgyűlés teljes többségét* jelenti. A választások óta még erősebbek lettünk.

Erőink tudatában még az eddiginél is gondosabban kell megőriznünk pártunk fegyelmét, türelmét, nyugalmát.

A magyar ember természetét jól tükrözi ez a közmondás: *„Nem az a legény, aki üt, hanem aki állja!"*

Nagy izgalmat okozott a Metropol-kávéházban két igazoltató álrendőrtiszt

Nagy izgalmat okozott tegnap este a Metropol kávéházban, hogy

két „rendőrtiszt" igazoltatni kezdte a közönséget és valutáik után kutatott.

Igazoltatták a kávéházban jelenlévő *egyik detektívet is,* akinek feltűnt, hogy az állítólagos rendőrtisztek

igazolványán törlések nyomai láthatók.

A detektív rendőrt hivott, aki az igazoltatókat a központi ügyeletre vitte. Itt kiderült, hogy az egyik *Takács László volt rendőrfőhadnagy, aki a vidéki rendőrség állományába tartozott,* de

még a múlt évben elbocsátották.

A másik igazoltató Takács barátja, *Weninger János magántisztviselő.* Igy akartak pénzhez jutni. Letartóztatták őket.

A bécsi antifasiszta kiállítás csoportképén ismert rá az apa eltűnt leányára

Bécs. szept. 29.

(A Reggel tudósítójától.) Megrázó jelenet színhelye volt az antifasiszta kiállítás egyik terme: a „Zsidóüldözések termé"-ben *Hermann Salzer felismerte egy csoportképen eltűnt leányát! Salzer Mártát* 1942-ben szakították el szüleitől. Theresienstadtba, majd Auschwitzba hurcolták, ahol *véletlenül együvé sodródott anyjával és három nővérével.* Onnan aztán *ismeretlen helyre* vitték, míg most az apa *egy krakkói csoportképen* ismerte fel. *Hermann Salzer* bízik abban, hogy leányát meg fogja találni Ez egyébként már *a második hasonló eset* a bécsi kiállításon!

Siessen, mert lekésik
húzás már október 4-én
VEGYEN OSZTÁLYSORSJEGYET!

Ballon-, Eső-, Viharkabát
Salamonovits Manó
Tel.: 120-226. V., Sas-u. 25.

Vámkezelés, költöztetés
Áruszállítás vasúton és hajón EROSS és FREUND Nemzetközi szállítók, Budapest, V., Perczel Mór-utca 4. Tel.: 323-799

Rendeljen osztálysorsjegyet levelezőlapon
Ujhelyi és Társa
főárusítónál. Szent István-körut 27. Csekkszámla: 44.764.

Sok a gondja? Nincsen pénze?
Se kilátása — se reménye?
vegyen sorsjegyet s lehet
FŐNYERESE
GAEDICKE BANKNÁL
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 17.

TÓTH LAJOS vegytisztítást és kelmefestést
állandóan vállal. Garantált száraztisztítás. V., JÓZSEF NÁDOR-TÉR 9

FIGYELEM! ÉRTESITÉS. FIGYELEM!
HÄNDLER-OPERA
GŐZMOSÓDA-VEGYTISZTÍTÓ. ARANYKOSZORÚS MESTER
58 éves cég. — Lázár-u. 15. Tel. 122—518. Kazár-u. 4—6. Tel.: 426—598,
RÉGI NÍVÓBAN, teljes üzemmel készséggel áll nb. vevőim rendelkezésére.
Háztól-házig szállítás. Minden áru biztosítva Triesti (Generali) bizt. int.-nél

HIREK

E héten: döntés

Antal István, Kolosváry-Borcsa és Kassai-Schallmayer kegyelmi kérvénye ügyében

Hellebronthon végrehajtják a halálos ítéletet

A nürnbergi nemzetközi bíróság értesítette a magyar igazságügyi hatóságokat, hogy *szabad folyást* enged a *Hellebronth* Vilmos, *Antal* István, *Görgey* Vince, *Kolosváry-Borcsa* Mihály és *Kassai-Schalmayer* Ferenc ügyében hozott ítéleteknek. Hellebronth, ismeretes, kegyelemért folyamodott, a köztársasági elnök azonban a kérelmet elutasította és így *a halálos ítéletet Szálasi volt gazdasági csúcsminiszterén a hét első napjaiban hajtják végre.* Antal István, Kolosváry-Borcsa és Kassai-Schalmayer ügyében a köztársasági elnök a *héten dönt.*

— **Demeter Lénárdot eltiltották az ügyvédi gyakorlattól.** Az Ügyvédi Kamara igazolóbizottsága most foglalkozott dr Demeter Lénárd ügyvéd ügyével, aki ellen az volt a vád, hogy Szálasi hatalomrajutásakor belépett a nyilaspártba, sőt egy izben a kaszáskeresztespárt programjával képviselőjelöltséget is vállalt. Demeter azzal védekezett, hogy amikor közelebbről megismerte a nyilaspártot, kilépett, majd egész sereg zsidó kereskedő levelét mutatta be, akik azt igazolták, hogy *állandóan náluk vásárolt.* Az igazolóbizottság ezt a bizonyítékot, mint komolytalant nem vette figyelembe s úgy döntött, hogy Demeter Lénárdot eltiltja az ügyvédi gyakorlattól.

— **A magyar zsidóság felhívása az igazságos békéért.** A magyar zsidóság hivatalos szervei felhívást intéztek a világ zsidóságának szervezeteihez, hogy *támogassák a magyar kormánynak igazságos és méltányos békére irányuló törekvéseit.* A *Jewish Agency* magyarországi fiókjának főtitkára, dr. *Róth Siegfried* most jött haza Párisból, hol a külföldi szervezetek előtt hangsúlyozta, hogy *a magyar zsidóság sorsa csak szabad és demokratikus Magyarországon van biztosítva,* a békének tehát olyannak kell lennie, amely szabad fejlődést biztosít a demokratikus Magyarországnak.

— **Eisenhower a nürnbergi ítélethirdetésen.** A nürnbergi ítélethirdetésen október 1-én megjelenik Eisenhower tábornok, az amerikai haderőnek ez idő szerint Németországban tartózkodó vezérkari főnöke is.

* **A Nemzeti Színház** előadásai után autobuszok állnak a közönség rendelkezésére.

— **Orvosi hírek.** Dr. Nemes Nagy Zoltán ideggyógyász sexuálpath. bántalmak spec. rendelője újból IV. Váczi-utca 66. Telefon: 184-469.

Dr. Balassa Benő főorvos, a bőr- és nemi betegségek szakorvosa, V., Szt. István-körút 28., új telefonja: 128—280.

Száz tárogatós riadójával

köszönti a világ minden tájáról érkező szüreti vendégeket Tokaj-Hegyalja

Az óriási érdeklődéssel várt tokaji szüret előkészületeinek *legnagyobb jelentőségű* eseménye az, hogy *Szviridov altábornagy értesítette Nagy Ferenc miniszterelnököt: a szövetségközi ellenőrző bizottság, a szüreti héthez kapcsolódó nagy gazdasági érdekeket méltányolva, megadta*

a beutazási engedélyt az október 13-án kezdődő szüret külföldi vendégeinek!

Szviridov altábornagy kiemeli, hogy a bizottság *együttérez minden olyan közérdekű mozgalommal, amelynek célja a magyar gazdasági élet talpraállítása.*

Hegyaljai idegen árás hajdan és most!

A legszebb a magyar ősz a Felvidéken, a Felvidék legszínesebb tája pedig a világhíres történelmi borvidék, a *Tokajhegyalja.* Olaszos bája van ennek a *színmagyar* vidéknek. Talán ezt a benyomást a história is táplálja; a tatárhordák eltakarodása után IV. Béla királyunk *a kipusztult szőllőművelők helyébe a Hegyalján olasz bortermelőket telepített,* emléküket Tokaj vidékén néhány helység még őrzi: *Olaszliszka, Boárogolaszi.* De

nincs hazánknak vidéke, ahol öt évszázad óta annyi idegen fordult meg, mint a Hegyalján:

jártak itt vigadni, szüretelni, bort vásárolni *osztrákok, lengyelek, franciák, angolok, csehek, finnek, svédek, németalföldiek, északamerikaiak, délamerikaiak, görögök, örmények és*

a mai tokaji „sóház" helyén orosz gárdalovasok kaszárnyája állott,

akik állandó szálláson éltek itt, hogy

Nagy Péter cár udvarába évről-évre elkísérjék a szamorodni, aszu és máslás szállítmányokat.

Most a vidék az örömteljes készülődés izgalmában gyüjti a háború égszakadásában-földindulásában megmentett *óborait,* hogy magyaros vendégszeretettel, méltóképpen fogadja

az október 13-iki tokaji szüret belföldi és külföldi vendégeit.

Legnagyobb a mozgalom Tokajban, ahol külön bizottságok dolgozzák ki *az országraszóló ünnepségek programját.* Október 13-án a lobogódiszbe öltözött Tokajban a *Magyar Bor Ünnepe reggel 9-kor két*

tábori misével

kezdődik: a római és görög katolikusokét Madarász István és Dudás György püspök celebrálják. A reformátusoknak Enyedy Andor püspök tart istentiszteletet. Ezután kezdődik

a Hegyalja szüreti felvonulása,

híven évszázadok hagyományaihoz. Ez a hasonlíthatatlan népmozgalom *több mint egy óráig tart,* jókedvre hangolva és gyönyörködtetve a *százezernyi* vendégsereget. Ekkorra már megérkeztek

a külföldiek vonatai és autókaravánjai

és sorra robognak be a tokaji pályaudvarra

a fővárosból és az ország minden részéből útnak indított különvonatok,

amelyeknek utasait a fogadóbizottságok tömegek sorfala között kalauzolják az ünnepségek színhelyére. Itt helyezkednek el az emelvényeken a külföldi vendégek: *miniszterek, diplomaták, politikusok, katonai méltóságok, továbbá a magyar miniszterelnök és a kormány tagjai, nemzetgyűlési képviselők, a minisztériumok főtisztviselői, a gazdasági szervezetek és szövetkezetek vezetőségei, írók, művészek, ujságírók és az ország egyházi, tudományos, társadalmi, gazdasági életének meghívott kitűnőségei.* Az óriási térségen előre megjelölt helyen az ország népe, megyék, járások és községek szerint.

Száz tárogatós adja hírül az ünnepség kezdetét.

A megnyitó szavakat *Kodály* dal követi, ezután

Nagy Ferenc miniszterelnök beszél.

A miniszterelnök után *Liszt fohászával és a zárszóval* végződik az ünnepségek első része. A külföldi és belföldi vendégek végigjárják és végigkóstolják a több mint félszáz magyarstílű sátrakba elhelyezett

tokajhegyaljai borkiállítások kincseit,

azokat a borfajtákat, amelyek Tokaj világhírét szerezték meg. Végig a kiállítási területen és a tokaji utcán *lacikonyhák, vendéglők, halsütők, pékek, hentesek parázson és roston sütő szakácsok állnak készen*

ínycsiklandozó, manapság oly ritka ételeikkel.

A hatalmas színpadi emelvényen megkezdődik a népies zene és táncszámok,

a Felvidék és a négy szomszédos megye gyöngyösbokrétáinak

szemet és lelket gyönyörködtető műsora. Délután, ötóra táján pedig *kigyulnak újból a Hegyalja szőlőshegyein és lankáin az örömtüzek, lángkoszorút vonva az egész vidék felé.* Ez a műsor első része! A második részről a jövő héten számol be *A Reggel* ...

*

Sátor-minisztériumok

Sok más újság, érdekesnél érdekesebb ujság akad már a szüreti hét kibontakozása programjában. A Magyar Dohányjövedék

„Tokaji szüret" névvel új cigarettát hoz forgalomba.

Jó illatú, könnyű és főként *olcsó* lesz a „Tokaji szüret", amelyet *a Dohányjövedék sátrában árulnak először, a szüreten,* Tokajban.

Sátrat ver a földmüvelésügyi és a közellátásügyi minisztérium is.

A sátorban a két minisztérium legjobban tájékozott és legkiválóbb tisztviselői fogadják az ügyes-bajos embereket, hogy *eligazítsák a dolgukat és tanáccsal lássák el őket.* Sátorban fogadja a tanácskérőket, a panaszosokat és a segítséget keresőket *a Szőlősgazdák és Gyümölcstermelők Országos Egyesülete is, amely szintén a helyszínen intézi el az elintézhető ügyeket és ád tanácsokat, mint a két minisztérium.* De lesz ezenkívül *még 45—50 sátor,* melyek alatt az ország legismertebb *bortemelői, borkereskedői és borkiviteli cégei* fogadják a feleket. Még *két hét* van odáig, de az előkészületek már olyan nagyarányúak, annyi

leleményesség, munkakedv, lendület, életerő és főként — bizakodás

mutatkozik e napokban, hogy reméljük: ez a szüreti hét *az ájultságából felserkenő magyar gazdasági élet döntő és diadalmas ütközetének dátuma lesz!*

— **Két halálos gázolás.** Két halálos gázolás történt tegnap délután. A HÉV császárfürdői állomása előtt ismeretlen rendszámú teherautó elütötte Varga József lapkihordót és azután tovább robogott. Varga kórházba szállítása közben meghalt. Pestszentlőrincen a 42-es villamos végállomásnál Tasnádi Bér Andor Beszkárt-tisztviselő leugrott a mozgó kocsiról. A kerekek mindkét lábát levágták. A helyszínen meghalt.

— **Mi történt az autósok szabadszervezetében?** *A Reggel* legutóbbi számában megjelent cikkünkkel kapcsolatban *Markovits Szilárd* levelet irt szerkesztőségünknek. Azt közli, hogy az autósok szabadszervezetének elnökségéről *nem kényszerítették lemondásra. Hónapokkal ezelőtt kérte* ügyvezető elnöki tisztsége alól való felmentését. A szeptember 5-én tartott választmányi ülésen megtette erre vonatkozó előterjesztését és ezt a szeptember 19-i ülésen írásban is megismételte. Lemondását a választmányi ülés tudomásul vette.

* **Éjjel-nappal** őrzi a háromféle „Hudnut"-krém arcbőrének üdeségét, fiatalságát és egészségét.

„Ifjú osztályvezető"

Egyre jobban gyérül a szakberek száma a hivatalokban és intézményekben, helyöket egyre sűrűbben az „ifjú osztályvezető" foglalja el. Ez így is van rendjén, helyet az ifjúságnak, ideje, hogy ők vegyék át a vezetést! Erre megvan minden képességök, ítéletüket szaktudás nem homályosítja el, mert az iskola padjain és azon túl sem igen volt idejök és módjuk tudást és tapasztalatot szerezni s így a rájuk bízott ügyeket sokkal gyorsabban, ahogy ők mondják „expeditivebben" intézik el. Igy hát hatáskörük sincs a szaktudás szigorú határaihoz kötve s ha valaki olajügynök volt, akkor már hivatva van a külkereskedelmi tekintély szerepét játszani s a cukortól a nemesfémig minden szakma terén a döntő szót kimondani. Szerencsére bőven akad tehetséges és szerény is közöttük, de sajnos vannak, akik tekintélyt nem ismernek s így hagyományokhoz nincsenek kötve, viszont dicséretreméltó ösztönnel kínosan ügyelnek a tekintély külső jeleire. Elvből csak magasrangú felebbvalónak telefonálnak személyesen, egyébként a hívásokat ifjú és még ifjabb titkárnőjükre bízzák. Csak kimagaslóan befolyásos látogatót fogadnak azonnal, közrendű embert megvárakoztatnak, vagy titkárjuk útján azzal küldenek el, hogy jöjjön holnap, vagy egy hét, legjobb esetben egy óra mulva még akkor is, ha semmi dolguk sincs. Nyilván a tekintély emelésére szolgál, hogy szívesen cserélik fel szerény „ősi" nevöket s ezért választják például nagy angol költők vagy skót hercegek hangzatos családi nevét. Az új osztályvezető ifjúsága ellenére is igen komoly férfiú. Hivatalában komoran és rideg arccal fogad, jelezvén, hogy az állam és a nép minden gondja atlétikus vállain nyugszik. Az évek kellő számát s a velök járó tapasztalatot és tudást megdöbbentően fejlett láthatatlan állszakállal pótolja. Szerencséje is van ez ifjú „illetőknek", mert rajtuk nem teljesedik be a rossz színész sorsa, akit, akár fiatal, akár öreg, a tehetség hiánya elsöpör a színpadról. Ezért vannak igen tehetséges ifjú színészeink, ezzel szemben ... bocsánat nem folytatom, hanem követem Heine példáját, húzok egy hosszú vonalat ——— s ez a vonal jelzi mindazt, amit gondolok, de kellő óvatosságból nem írok meg.

— **Feltételesen szabadlábra helyezték id. Sorg Antalt.** A mult héten a népügyészség megkezdte id. *Sorg Antal* építési vállalkozó kihallgatását, akit *népellenes és háborús bűncselekményekkel* vádolnak. Sorg ügyvédje most beadványban kérte a népbíróságot, hogy védencét, tekintettel *öreg korára és betegségére, helyezzék szabadlábra.* A kérésnek a népbíróság helytadott és id. Sorg Antalt *feltételesen szabadlábra helyezték.*

— **Készül a hajduszoboszlói vádirat.** A hajduszoboszlói zavargások ügyében dr. *Ferenc Tibor,* a Népügyészség elnöke dr. *Szöllössy Lóránd* népügyészt bízta meg a vádirat elkészítésével. *Szöllössy* a hét folyamán száll ki a helyszínre.

* **Az élet motorja, a test sejtjeinek építőköve a vérfehérje,** melyből nagy mennyiséget tartalmaz az Apolló porított konzervkészítmény. A nagybudapesti élelmiszerjegyekre e héten osztják ki.

JÖJJÖN
UTLEVÉL NÉLKÜL SVÁJCBA
A BAROSS KÁVÉHÁZ SVÁJCI SZOBÁJÁBA
ahol október 1-től kitűnően vacsorázhat és kellemesen szórakozhat.
Zene: Milkó, Kunszenti, Kőszegi | Tánc! Kávéházi árak. | Dizőz: Szücs Edit
Asztalrendelés tel.: 139—391, 139—551.

BÉLYEGZŐK, FELIRATI TÁBLÁK, IRODASZEREK
BEÉR SÁNDOR
Bpest, V., József-tér 1. T.: 188-691.

FOKOLÓK
must, bor, szesz, Beume, stb. ipari hőmérők
FISCHER PÉTER
hőmérőgyár
VI., Bajcsy-Zsilinszky-út 53.

Böngésszen nálam!
MARNITZ
VIII. JÓZSEF-KRT. 37-39.
GRAMOFON — RÁDIÓ
ELADÁS FIZETÉSI KEDVEZMÉNNYEL!
VÉTELI

Kövesi ezüstáruüzem régi helyén újból működik
Reáltanoda-u. 16. T. 185—645.
Ezüst evőeszközök, tálcák, szivardobozok stb. bekebeli kivitelben, előnyös árakon. Rendelések, kiegészítések minta szerint.

„A végső cél emberek megölése volt"

Áll alapja meg a népügyészség vádirata a miskolci véres zavargások ügyében?

Riesz István igazságügyminiszter utasítására Zaboretzky Ervin népügyész elkészítette a vádiratot

a véres miskolci zavargások

ügyében. *A Reggel* alább ismerteti a terjedelmes vádiratot, amelyben a népügyészség

szándékos emberölés

címén emel vádat *Orbán* Zoltán ellen,

szándékos emberölési kísérlet

címén *Varga* Lajos, *Károlyi* István és *Kiss* Károly ellen, továbbá

bűnsegédi bűnrészességgel

vádolja *Buncsó* Margitot, *Maginyec* Lászlót, *Boros* Miklóst, *Rajta* Vilmost, *Lakatos* Henriket, *Boderlák* Lászlót, *Csiffári* Ferencnét, *Csirmasz* Károlyt és *Szabó* Jánost,

gyilkossággal

Oláh Andrást, *Bodgál* Zoltánt, *Horváth* Zoltánt, *Bodgál* Gyulát és *Károlyi* Jenőt, végül

hatóság elleni erőszakkal

Szőke Aladárt, *Madarasi* Istvánt, dr. *Hortobágyi* Jenőt és *Tranczig* Zoltánt.

„A nyomozás adatai — állapítja meg a vádirat — a terheltek a rendőrség előtt tett tényelőadása, a tanúk vallomása s a boncjegyzőkönyvek részletesen feltüntetik, hogy

Miskolcon emberek törvénytelen kivégzése és megkínzása játszódott le

1946 július 30-án és augusztus 1-én."

A vádirat részletesen leírja az eseményeket, majd így folytatja:

„A július 30-i és augusztus 1-i felvonulások jog és erkölcsi szemlélete feltűnővé teszi

a két tömegmegmozdulás közötti lényegkülönbséget.

Július 30-án a szervezett munkásság megmozdulása, legalább elindulásában, *a pártok és üzemi bizottságok engedélyezésével, sőt kezdeményezésével történt*, legalábbis ami a felvonulás azon eredeti célját illeti, hogy a munkásság *a forint érdekében a feketézők megbélyegzésére demonstráljon.*

A munka leállítására és a felvonulás megkezdésére a vasgyári üzemi tagok, Dusek Lászlótól, az MKP újdiósgyőri titkárhelyettesétől kapták az engedélyt. Az engedély elhamarkodott volt.

Hogy az utóbb — bár eredménytelenül — visszavonatott s hogy úgy a pártok, mnt az üzemi bizottsági tagok még a felvonulás megkezdése előtt mindent elkövettek annak megakadályozására:

nem változtat azon a tényen hogy a tömeg nagyrészében a jogcsalás és a hivalalos megrendezettség érzetét keltette.

A július 30-i felvonulás erkölcsi alapeszméje ugyanis *a forint értékállandóságához fűződő érdekek védelme és a forintrontók erkölcsi megbélyegzése volt.*

Az augusztus 1-i tüntetés azonban már megszületésében és puszta elgondolásában is a jogtalanság és erkölcstelenség könnyen felismerhető tüneteit mutatta."

„A fő különbségek mellett azonban — folytatja később a vádirat — mindkét tömegcselekmény megegyezik abban, hogy

a végső cél emberek megölése volt,

nem pedig bántalmazása. A július 30-i esetnél a *Rejtő* és *Jungreisz* megölésére irányuló határozott szándék aránylag elég későn fogant meg a tettesek és részesek elméjében. Addig, amíg a Kertész-kitérőnél el nem fogták a *Magyar* I. János által kísért internálfakat, az ölési szándék még ködös volt, hiszen megölendő személyek nem álltak rendelkezésre.

De attól kezdve — ami körülbelül 2 óra 20 perccer történt — a kiáltások mind sűrűbben és határozottabban a tömeg hatalmában lévő két egyén megöletését követelték."

Fogarasi Artur megölésével kapcsolatban a vádirat a következőket mondja:

„Itt az eredeti célt *a munkások kiszabadítását*, akkor változtatták meg a tettesek, amikor a munkások kiszabadítása már megtörtént.

Ekkor a szándék a munkások megkínzásáért való bosszúállásra, Bus Lajos és Fogarasi Artur megölésére irányult.

A terheltek túlnyomó része a nyomozás során cselekménye elkövetését beismerte."

A tárgyalásra előreláthatóan október második felében kerül sor, a népügyészség 35 vádlottat állít bíróság elé. A tanúk száma felülmúlja a százat.

A tojás új ára

A közellátásügyi miniszter újra szabályozta a tojás árát. A friss tyúktojás legmagasabb fogyasztói ára Budapesten és környékén kilogrammonként 7 forint 20 fillér. Ez az ár Nagy-Budapest területére vonatkozik csak, mert az ország egyéb területein a legmagasabb fogyasztói ár 4 forint 80 fillér. Tekintve azt, hogy 19 darab tojás tesz ki egy kilogrammot, Budapesten egy darab tojás 38 fillér.

Végetért Weisl zsidó revizionista vezető 28-napos éhségsztrájkja

Jeruzsálem, szept. 28. (Reuter)

Wolfgang von *Weisl* dr., bécsi születésű zsidó revizionista vezető szombaton este befejezte

28 napos éhségsztrájkját.

A Stern-csoport zsidó terrorista szervezet szombaton

kiáltványt bocsátott ki, figyelmeztetve a palesztinai brit hatóságokat, hogy megsokszorozza csapásait és könyörtelenül oda fog ütni.

"Ha Prága követeléseit teljesítik, munkánk reménytelen"

Jócsik kormánybiztos tájékoztatója a Szlovákiából áttelepíteti magyarok kilátásairól

Szombaton jelent meg a 11.040/1946. M. E. számú rendelet, amely *„egyes közfeladatokat az áttelepítési kormánybiztos hatáskörébe utal"*. Ezzel további hatáskört ruház a miniszterelnök az áttelepítési kormánybiztosságra, amelynek munkája, tekintettel a párisi békekonferencia előtt zajló vitára, általános érdeklődésre számíthat. *A Reggel* megkérdezte

dr. Jócsik Lajos államtitkár, áttelepítési kormánybiztost,

aki hivatalának működéséről a következő felvilágosításokat adta:

— **A kormánybiztosság elsőrendű feladata, hogy a Csehszlovákiából áttelepített magyarokat földhöz, házhoz és életlehetőséghez juttassa. Megkezdtük ennek a hatalmas, szinte reménytelen feladatnak előkészítését, sajnos, azonban egyelőre mindössze hetvenezer kat. hold áll rendelkezésünkre és kétségbeejtően kevés a lakáslehetőség, ha tekintetbevesszük, hogy mintegy 70.000 családot kell gondozásba vennünk, akik tisztességes lakást és kereken félmillió kat. hold földet hagynak oda.át. Az itt elhagyott szlovák és odaát hagyott magyar vagyonokot egy felállítandó csehszlovák—magyar összeíró bizottság becsüli fel, hogy a két állam az ingatlanok ellenértékét egymás között kiegyenlíthesse. Természetesen hatalmas többletet jelentene Magyarországra nézve, ha Párisban úgy döntenének, hogy Csehszlovákiának ebből a vagyontömegből joga volna minden néven nevezendő követelését leszámítani.**

— **Kormányrendelet fogja szabályozni a kormánybiztosság hatáskörét, de már most rámutathatok, hogy jogunk lesz minden felszabaduló sváb földet és házat s az Elhagyott Javak Kormánybiztossága által számontartott ingatlanokat, valamint a kitelepülők által itthagyott bérelt lakásokat és üzlethelyiségeket igénybe venni az áttelepülők részére. Sajnos, azonban ez nem elég, mert míg a kitelepülő szlovákok legnagyobb része nincstelen, addig a Szlovákiából áttelepített magyarok nagy része módos gazda és legtöbbje többszobás házat, megfelelően felszerelt kisbirtokot volt kénytelen elhagyni. Ha valóban akkora lesz az áttelepülés, ahogy azt a csehek követelik, akkor mintegy 10.000 házat kell újonnan felépítenünk. Már eddig is több mint 42.000 felvidéki menekültet tartunk itt nyilván, olyanokat, akikről mindmáig a legkisebb mértékben sem tudtunk gondoskodni. Hangsúlyozom, hogy munkánk — ha a csehszlovákok követeléseit teljesítik — teljesen reménytelenné válik...**

Újabb magyarországi csempészbandát leplezett le a bécsi rendőrség

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A bécsi rendőrségnek ismét horgára akadt egy „átruccant" magyar csempésztársaság: egyike azoknak a bandáknak, amelyek *olyan súlyos erkölcsi kárt okoznak az országnak!* Bécsben elfutott a híre, hogy sehol sem kapható árut kínálnak eladásra nagy mennyiségben,

különösen „bárack" pálinkát és butéliás borokat.

A „legjobban fizető" vásárló, aki nyomban jelentkezett, nem volt más, mint — *a Landesgericht gazdasági osztálya.* A feketézőként jelentkező detektívek kötötték meg az adás-vételi megállapodást s aztán — elfogták *Sajó Elek építőmestert, Szabó Zoltán kereskedőt és garázstulajdonost, Sólyom Árpád magántisztviselőt, Molnár József „titkárt" és Turóczi Géza soffőrt.* Bécs különböző pontjairól, lakásokból, pincékből, garázsokból került elő a csempészáru:

ezer liter pálinka, tizenkét nagy ládára való butéliás bor, sok szőrme és bunda.

A szőrméket Bécsben vásárolták a csempészek, nyilván azért, hogy „átmentsék" Magyarországra. Azzal védekeztek, hogy *az italért Ausztriában, vagy Bajorországban teherautót akartak vásárolni egy munkásszervezet számára.* Hivatalosnak látszó megbízónyilatkozatot mutattak, rajta a Nemzeti Bank engedélyét, de az osztrák hatóságok szerint

ezek az iratok hamisak, éppen úgy, mint a banda tagjainak útlevelei.

A Landesgericht az iratokat megküldi *a magyar hatóságoknak is.* A banda tagjainak, ha ma már feleltek az osztrák törvénynek, lesz elszámolni valójuk a magyar bíróságnak is . . . **(b. z.)**

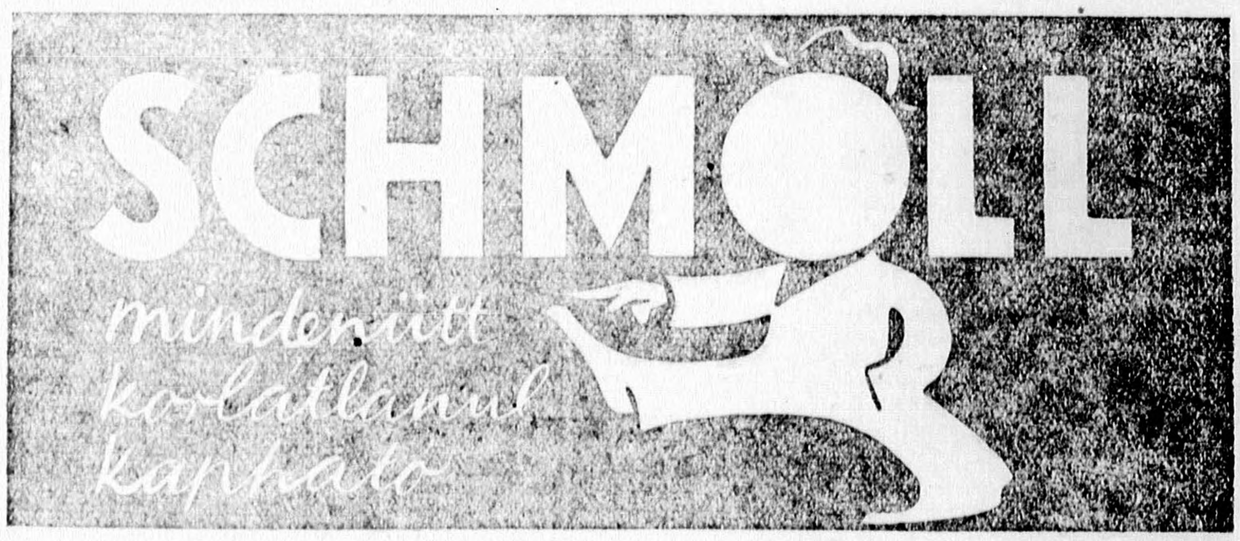

Schmoll-pasta I. . . . . Frt 2.—
Schmoll—Vesta-paszta I. . . . Frt 1.50
Schmoll-Creme tubusban . . Frt 1.30

Ne fizessen többet!
Vigyázzon a forint értékére!

MINDENKÉPPEN
ANGOLUL TANULUNK
GEOFFRAY
tanárnál
Marx-tér 5.
Részletkedvezmény

Romházát
bontja
anyagát megveszi a legelőnyösebb feltételek mellett, a leggyorsabb lebonyolítással
NOVODOMUS ÉPITŐ kft.
II., Tégla-utca 6. Telefon: 468—781.

Lenyügözően izgalmas! Vidám, szellemes, ötletes új film!
Kém-vadászok
(A „Kirándulás az alvilágba" testvérfilmje.) Keddtől:
VÁROSI SZÍNHÁZ
Előadások kezdete: 3, 5, 7.

JÓ ZONGORÁT
a megbízható Szávits mestertől. Bérlet, javítás, hangolás különleges kivitelben. Baross-tér 1.

Élelmezési újdonság
az életre oly fontos nagy vérfehérjetartalmú
APOLLO
porított konzerv
készítmény. Ára 70 fillér.
Élelmezési üzletekben kapható!

UJ KÖNYV!
G.B. SHAW:
ÉRETLENEK
A világirodalom „Great old man"-jének ragyogóan szellemes regénye
Minden könyvesboltban kapható!
Dante kiadás

Közellátási menetrend októberre

Mit kap októberben az ellátatlan fogyasztó a közellátástól? — kérdeztük *Bárányos Károly* közellátásügyi minisztertől.

— A fejadagok legnagyobb része *változatlan* marad — szólt a válasz. — Ez azt jelenti, hogy *kenyérből napi 25 dekát adunk s a múlt hónaphoz képest a zsíradékadagon sem változtatunk.*

Több cukrot szeretnék adni a közönségnek, ez azonban attól függ, megérkezik-e idejében az UNRRA-cukor.

Amint az új termésű cukor rendelkezésünkre áll — október végén, november elején — mindenesetre *legalább 30 dekát adunk.*

Sóból Budapest változatlan mennyiséget kap, a vidék azonban, tekintettel a lassan megkezdődő vágásokra, tetemesebb juttatásokra számíthat.

A megfelelő mennyiség biztosításáról most tárgyalok részben orosz, részben román vonalon, de a jövő hónapban már *ausztriai behozatalra is számítok.*

Hús lesz októberben is, valószínűleg hetenkint 15—20 deka. A tej fejadagját ebben a hónapban felemeltem: a gyerekek félliter tejet kapnak.

A *burgonyát* szabadon vásárolhatja mindenki s tekintve, hogy a felhozatal most bőséges, azt szeretném, ha *minél többen beszereznék téli szükségletüket.*

— Mik a *téli* kilátások?

— Télre zsír és cukor szempontjából a mostaninál bőségesebb lehetőségekre számítok. A tej természetesen csökkeni fog, viszont majdnem biztosra vehetem, hogy

a húsellátás folyamatosságát fenntarthatom,

elsősorban a piacra kerülő vaddal, másodsorban a takarmányhiány folytán sajnálatosan erőltetett vágásokkal, amelyek következtében *kellő mennyiségű marha- és birkahús áll majd* rendelkezésünkre. *Biztatók a sertésvágás kilátásai is* s a baromfibeszolgáltatásból is számítok bizonyos pótlásra.

Nehezebbé válik a télen a kenyérkérdés,

bár remélem, hogy az idei kukoricatermést már a szokott idő előtt alkalmassá tehetjük az őrlésre.

Elkészülhetünk arra, hogy már decembertől 10%-os kukoricalisztet sütjük kenyerünket. A főzőlisztet változatlan mennyiségben szeretném kiadni, de lehet, hogy egyik-másik héten főzőliszt helyett csak kenyérlisztet adhatok,

aminek az oka külföldi és jóvátételi kötelezettségeinkben van.

Tojás? Arra ne számítsunk.

Örülni fogok, ha tartalékunk tavaszig *a kórházak és egyéb közegészségügyi intézetek ellátására futja* — fejezte be nyilatkozatát Bárányos közellátásügyi miniszter.

A biztosítások valorizációjáról és svájci útjáról nyilatkozik Balabán Imre

A pengőre szóló életbiztosítási kötvények *teljes elértéktelenedése* arra késztette a kormányt, hogy az életbiztosítási kötvényeket a lehetőséghez képest valorizálja. Ebben az ügyben, amely az életbiztosítási ágazatokban érdekeltek tekintélyes részét közelről érinti, kérdést intéztünk *Balabán* Imréhez, az *Első Magyar Általános Biztosító Rt.* vezérigazgatójához, aki ezeket mondta:

— Bécsi és svájci tartózkodásom alatt érintkezésben állottam az *osztrák* és a *svájci* magánbiztosítási intézmények vezetőivel. A megbeszélések során örömel tapasztaltam, hogy

érdeklődésük a magyar biztosítási intézmény iránt változatlan.

Egyébként *Svájcban* nemcsak biztosítási, hanem más gazdasági vonatkozásban is elismeréssel adóznak annak az újjáépítő és alkotó munkának, amely Magyarországon folyik. Ugyanez áll *francia* vonatkozásban is, amennyiben a francia *BIOSz* vezetőjével Genfben volt alkalmam beszélni és *társasága nevében ő is hajlandóságot nyilatkoztatott ki*

a magyarországi kapcsolatok kimélyítésére.

Fő feladatom tulajdonképpen a magyar—svájci biztosítási és viszontbiztosítási forgalomból eredő fizetések szabályozására irányuló *egyezmény* előkészítése volt, amelyet a *„Verband Schweizerischer Privat - Versicherungs - Anstalten"* magyar referensével egyetértésben készítettem el és *terjesztettem fel a magyar pénzügyminisztériumhoz.* A régi életbiztosítások valorizációról megjelent rendelet végrehajtásának első fázisaként *a társaságok szeptember 30-val be fogják adni a díjtartalék-fedezeti értékeik státusát, ezt fogja követni a kötelezettségek számbavétele.*

A fedezeti értékek és kötelezettségek egybevetése alapján fogja a pénzügyi kormányzat a valorizáció kulcsát megállapítani.

Arra nézve, hogy ez milyen százalékot fog kitenni, korai lenne jóslásokba bocsátkozni. Tudjuk jól, hogy az államháztartás nem bírja el a felesleges kiadásokat, de azt is tudjuk, hogy az illetékesek nem zárkóznak el olyan anyagi kérések teljesítése elől, amelyek az újjáépítést és a kisemberek érdekeit szolgálják . . .

Ferenczy László

Helyszíni tudósítás a MÁVAG újjáépítéséről

A Reggel a Magyar Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak Rt. vezetőségénél érdeklődött *a termelés emelkedéséről* s örömmel állapítja meg, hogy a vállalat három telepén egyszerre folyik a munka és több mint *24.000 munkást* foglalkoztatnak. *A diósgyőri folyékony acél termelése az egy év előtti 1500 tonnáról 14.000 tonnára emelkedett.* Ez megközelíti

a békebeli kapacitás 80 százalékát.

Diósgyőrben az acélgyártás továbbfejlesztése is programmba van véve. Napokon belül az elektro-acélgyártás is megindul, aminek következtében *a belföldi szerszámacél-szükségletet* ki fogják tudni elégíteni. A *nyersanyagszállítást* is sikerül annyira megszervezni, hogy az elektro-acél gyártásához szükséges elektródákat, hozaganyagokat biztosítani tudta. A MÁVAG egyébként a *jóvátételben* a nehézipari vállalatok közül talán a legjelentősebb teljesítményt érte el. Az ezirányú megrendelések stornirozása a MÁVAG-ot igen érzékenyen és súlyosan érintette. A kieső megrendelések helyett a munka folyamatosságának biztosítása érdekében az újabb megrendelések megszerzése megindult. Az *újjáépítéssel* kapcsolatban a gyár egyik legnagyobb munkájának

a Szabadság-híd felépítését

tekinthetjük, mellyel bizonyságot tett arról, hogy a magyar munkás és a magyar műszaki értelmiség összefogásából és zavartalan együttműködésével rövid idő alatt is milyen nagy eredmények születnek! Ami a *mozdonygyártást* illeti, a vállalat nemcsak belföldön, hanem külföldön is hírnevet és elismerést szerzett a híres *424-es sorozatú mozdonnyal.* (f.)

A valutaügyész most tanulmányozza a Nemzeti Bank jelentését a Leszámítoló Bank ügyéről

A *Kleitsch Imre dr.*, a valutaügyészség vezetője szombaton a *a Nemzeti Bank szakvéleményét. a Nemzeti Bank szakvélem,nyét.* A nyomozó hatóság csak a Nemzeti Bank szakvéleménye alapján lát tisztán a Leszámítoló Bank ügyében. E szakvélemény áttanulmányozása után dönt a letartóztatásban levő főtisztviselők fogvatartásáról s *Bun József* vezérigazgató kihallgatásáról is. Az igazságügyminisztérium utasította a valutaügyészséget, hogy a nyomozást legrövidebb időn belül fejezze be és arról *soron kívül tegyen jelentést.*

A REGGEL SPORTJA

Nagy izgalom között: Vasas-Kispest 4:3 (3:2)

Vasárnap délelőtt az *Elektromos* latorcautcai sporttelepén tartották meg *a Kispest—Vasas labdarúgómérkőzést, 5000 néző előtt.* A változatos játékot

nagy izgalom

kísérte. A Vasas a 13. percben szerezte meg a vezetést. A 23. percben a Kispest *kiegyenlített.* Ezután a Vasas 11-esből újból vezet (2:1), utána Dobos 3:1-re javítja az eredményt. A félidő utolsó percében erős kispesti támadás után *11-eshez jut a Kispest, ezt Puskás góllá értékesíti (3:2.*

A második félidőben a *Kispest támad,* de a Vasas szerez újabb gólt a 7. percben (4:2), majd Cserjés révén

4:3 lett az eredmény.

Nagyon erős kispesti nyomás következik. Az egyik Vasas-játékos *kézzel csapja el* a labdát, a játékvezető *nem ítél 11-est. Kavarodás támad,*

a tribünön pofonok csattannak.

Szalay átkarolja a játékvezetőt, akit ezért kiállítanak. Az eredmény ezután nem változott.

LÓSPORT

Ügetőeredmények

1. FUTAM

I. Öcskös (Kappel) 2½:1. II. Gladiator (Jónás F.) 5 reá. III. — Tot.: 50. Hely: — Bef.: 41 —. F. m.: Ibis, Szellő. Öcskös 1.27² átlagon futott.

2. FUTAM

I. Juliska (Kovács J.) 2:1. II. Élelmes (Maszár) 4:1. III. Ébi (Istók) 4:1. Tot.: 30. Hely: 13, 18, 27. Bef.: 118, 74. F. m.: No csak, Hozomány, Kalóz, Bomiljka, Jéke, Zsarnok I., Betty.

3. FUTAM

I. Fruska (Marschall) 3:1. II. Merészke (Benkő) 3:1. III. Nádor (Marschall R.) 1½:1. Tot.: 41. Hely: 18, 33, 21. Bef.: 290, 151. F. m.: Jenő, Vilmos D., Jobbágy, Hiradó, Lightning, Nurmi.

MAGYAR LÓVAREGYLET

verseny határnapjai:
Szeptember 29. Október 6, 13, 20, 27.

4. FUTAM

I. Mirza (Fried) 4:1. II. Pengő (Nagy) 3:1. III. Béla (Péter) 4:1. Tot.: 38. Hely: 12, 12, 11. Bef.: 99, 93. F. m.: Dacos, Gretchen Jablaise, Kormos, Szerető.

5. FUTAM

I. Hannibal (Zwillinger) pari. II. Cseresznyény (Hévizy) 8:1. III. — Tot.: 18. Hely: 14, 40. Bef.: 233. F. m.: Fantom, Béla király, Repülő

6. FUTAM

I. Colonel (Reimer) 1¼:1. II. Mády (Rothfischer) 2½:1. III. Pékné (Jónás J.) 1¼:1. Tot.: 28. Hely: 11, 11, 11. Bef.: 63, 40. F. m.: Furcsa, Borcsa II., Indokolt, Dilemma, Bob.

7. FUTAM

I. Jegyes (Székely) pari. II. Hercules (Váradi) 19:1. III. Kishamis (Reimer) 5:1. Tot.: 16. Hely: 13, 12, 33. Bef.: 95, 47. F. m.: Mády lánya, Induló D., Drágám, Gladiator, Katinka.

8. FUTAM

I. Bármikor (Péter) 6:1. II. Jászó II. (Reimer) 2¼:1. III. Admirális (Marschall) 3:1. Tot.: 110. Hely: 34, 28, 17. Bef.: 856, 1762. F. m.: Baba II., Pancser, Badailo, Vép, Vigasztaló D., Pityú, Véletlen, Kisgazda, Pengő.

9. FUTAM

I. Babér (Marschall R.) 2:1. II. István bácsi (Hora) 6:1. III. Bokros (Váradi) 5:1. Tot.: 33. Hely: 31, 75, 23. Bef.: 154, 178. F. m.: Bujdosó, Mályva, Bohó, Csaba K., Gonosz, Ferike, Erős, Izgató.

Özv. Váradi Jánosné sz. Székely Erzsébet, özv. Váradi Ödönné és Váradi Marianne fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy imádott férje, fia, ill. édesapja

VÁRADI JÁNOS

a Magyar Magángyógyintézetek Szövetsége elnöke, a Fasor Szanatórium igazgatója

f. hó 28-án rövid szenvedés után 46 éves korában elhúnyt.

Temetése október 1-én d. u. 3 órakor a Kerepesi-úti temetőben lesz a róm. kat. egyház szertartása szerint.

A megboldogult lelkiüdvéért az engesztelő szentmise áldozat október 3-án ½9 órakor fog az Egek Urának bemutattatni az erzsébetvárosi plébániatemplomban (Rózsák tere).

A Fasor Szanatórium igazgatósága és alkalmazottai megrendülten jelentik, hogy hűséges munkatársuk

Váradi János úr

a Magyar Magángyógyintézetek Szövetsége elnöke, a Fasor Szanatórium igazgatója

f. hó 28-án rövid szenvedés után visszaadta lelkét teremtőjének.

Temetése október 1-én d. u. 3 órakor lesz a Kerepesi-úti temetőben a róm. kat. egyház szertartásai szerint.

Nyugodjék békében!

! GYERMEK IRHABUNDA ! LUKÁCS szűcsmesternél Bécsi-utca félemeleten 5 (Deák F.-u. sarok)

Útlevél - Igazolvány - Vízum FÉNYKÉPEK 3 ÓRA ALATT

Párisi fotó PÁRISI NAGYÁRUHÁZ

120. ÁLTALÁNOS AUKCIÓ

Budapest, IX., Lónyay-u. 30.

ÁRVERÉS: 1946. évi szeptember hó 30-tól október 8-ig hétköznaponként 15 órai kezdettel a katalógusban feltüntetett sorrend szerint.

KÖNYVKIÁLLÍTÁS: 1946. évi október hó 5-én, 7-én és 8-án 9—13.30 óráig és 15—18 óráig.

KÖNYVÁRVERÉS: 1946. évi október hó 9-én és 10-én 15 órai kezdettel a külön katalógusban feltüntetett sorrend szerint.

ÁRVERÉSRE KERÜLNEK: Festmények, metszetek, szobrok, plakettek, keleti-, arany-, ezüst-, ékszer-, porcellán- és üvegtárgyak, textiliák, szőnyegek, bútorok, stb.

Katalógus a helyszínen önköltségi áron.

Távbeszélő: 187-943.

A legközelebbi 121. számú aukcióra a tárgyfelvételt 1946. évi október hó 12-én zárjuk le.

Reggeli levél

Basilides Mária

Esztendőről-esztendőre egyforma szabású fekete ruhában jelent meg a pódiumon, nyakog begombolt, puritán öltözékben, mintha szerzetesi alázatának és zárkózott lelki tisztaságának habitusa volna ez. A földi formákat messze túllebegő lelki szépség magasztos hirdetője büszkén mondott le a külsőségekről, nem festette ki a száját, szigorú puritán módon simította le a haját, nem kellett neki a színpad illúziókerete, nem is gesztikulált, alig rebbent karján a bőujjú köntös, mint a hollószárny .De arca, ez a vigasztalóan és felemelően emberi arc, pillanatok alatt öltözködött át, hangja hol a jóság álmait, hol örvénylő szenvedélyeket fejezett ki, mert ez a hang és ez az arc az emberi lélek rezzenéseinek, titkainak, vágyainak, szenvedélyeinek legkifejezőbb eszköze volt a pódiumon és a színpadon. De leginkább a jóság, a vigasz és a megenyhülő rezignált szomorúság hangszere... Basilides Mária anyás gyengédséggel, mint e korszak eltévedt emberének jóságos nagy Testvére, fogott kézen bennünket és elvezetett a vigasztaló szomorúság megbékélten mosolygó tájaira, hol elcsöndesül a vihar s kinyílik a lélek szeme, hogy egy pillantást vessen a végtelenség felé. A lélek váratlanul kitáruló mélységeibe világított be egy-egy hangsúllyal, néhány taktussal s az elfojtott sóhajok szorongásaiból átemelt bennünket a lélek igazi, örök hazájába. Kiválasztott és kivételes művész volt: olyan, akit Isten ajándékozó kedve kevés nemzedéknek adott. Kiválasztott és kivételes ember is volt. Művészete megrázó vallomás, az emberiesség, a humánum mellett. Éppen ezért volt e művészet egyben bátor kiállás is, azokban az esztendőkben, amikor embernek lenni bűn és szégyen volt. Élete magasrendű és eszményi egységbe foglalta az emberséget és művészet. Ezért volt az ő földi élete is ihletett remekmű.

Balassa Imre

Félig megvakúlva, hajléktalanúl, elhagyatva fekszik a klinikán Schimanek professzor, a világhírű tudós

Schimanek Emilt, a Műegyetem díszdoktorát és volt rektorát, a világhírű tudóst, a szemklinikára szállították, mert

szürke hályog támadta meg az egyik szemét,

míg a másikat az ostrom alatt szenvedett sebesülés következtében vesztette el. Schimanek, aki most elhagyatva, a vaksággal viaskodva **fekszik a klinikán**, *huszonnyolcéves korában nyilvános rendes professzora* volt a Műegyetemnek és *negyven esztendeig* tanította az **egymás** nyomába lépő gépészmérnök-nemzedékeket. A kalórikus gépeknek és a hőenergiagazdálkodásnak egyik európai szakértője,

az emberségnek, az egyszerűségnek, a felvilágosodottságnak példaképe,

akinek rektori és díszdoktori beszédeiben olyan bátran szólalt meg *a legnemesebb szabadelvűség* gondolatvilága, hogy *még az amerikai lapok is közölték megnyilatkozásait.* Az ostrom után Kossuth Lajos-téri otthonából és laboratóriumából

kilakoltatták, hogy otthonát odaadják egy bizonyára „érdemesebb" textilesnek!

Műszereit és bútorait, egy becsületes élet árán szerzett ingóságait

télvíz idején kitették az udvarra.

Ő maga az egész telet egyetlen nővérének fűtetlen kis lakásában, a Felsőerdősor 1. sz. alatt töltötte, *a konyhában húzódott meg.* A méltatlan sorshoz, mely a kiváló embernek jutott, hozzátartozik az is, hogy betegségében

a Műegyetem teljesen megfeledkezett róla,

betegágyán senki sem keresi fel tanártársai közül.

A NEMZETI

Vörösmarty verseivel, Weiner Leó muzsikájával kezdte az évadot

A „Csongor és Tünde" felújításával nyitotta meg kapuit a Nemzeti Színház. *Az előadás meglepően jó*, mert a zengő zenéjű verssorokat *természetesen* elevenítik beszéddé a színészek s közben még sem sikkasztják el azoknak *zeneiségét*. Az előadás nagy értéke, hogy hosszú szünkivetés után, ismét megszólal a Nemzeti Színház színpadán *Weiner Leó kísérőzenéje*. Nem is szabad megmaradnunk e *rangfosztás* mellett, nem szabad „*kísérőzenének*" neveznünk e *Vörösmartyhoz méltó* zenei alkotást, amelynek hangjaiban Vörösmarty meséje, alakjai, gondolatai, jelképei egész drámai és lírai gazdagságukban kelnek életre. *Két párhuzamos cselekmény* halad itt: egyik a *színpadon*, másik a *zenekarban*. *Both* Béla, a színpadi cselekmény karmestere, jól végzi dolgát. (De miért futkároznak a szereplők *mezítláb*? A színpad fekete porában nyomban szurtos lesz a lábuk és nem valami kellemes látvány a piszkoslábú Tünde és a többi!) *Varga* Mátyás díszletei és *Nagyajtay* Teréz jelmezei szép *képeskönyvilluszrációk*. *Somogyi* László, a karmester, bő muzsikusképzelettel szólaltatja meg Weiner remekét a kiváló Székesfővárosi Zenekarral. *Básti* szépen szavai. *Szörényi* Éva bájos, poétikus, de nem tud átszárnyalni a valóság és irreálítás határán: ez a Tünde — nem *eléggé* Tünde! *Gobbi* Hilda mirigy boszorkánya *shakespearei alakítás!* A föld vaskos prózai emberalakjait *Gárbe* János és *Somogyi* Erzsi ízesen, kedvesen ábrázolják. *Lukács* Margit ajkán mágikus sugárzásban jelennek meg az Éj roppant erejű szózatának szavai. *Olty* Magda, *Pásztor, Bozóky, Gábor, Balázs, Dávid* és *Pataky* jó színészmunkája az, amit még említenünk kell.

B. I.

„Autodidakta vagyok"

mondja Szabó Teréz rendőralhadnagy, a hét legsikeresebb nyomozásának hősnője

Mosolygószemű, izmoslábú, szőke teremtés *Szabó Teréz* rendőrnyomozó alhadnagy, akinek sikeres nyomozásáról beszél most Budapest.

Ő „buktatta le" Eppeldauer Andor körözött csalót és áldetektívet, aki szélhámosságaival félmillió forintot csalt ki áldozataitól.

Karcsú termetén jószabású angol kosztüm, ékszert nem visel. Barna nyakán finom fej, félénk és öntudatos egyszerre. Keresi a szavakat, láthatóan zavarba ejti az érdeklődés, őszintesége elragadó.

— Hogy történt a „nagy fogás"? — kérdezzük.

— Nem az én érdemem egyedül, hogy Bandit lebuktattuk — hárítja el a dicséretet. Eppeldauer két társa, *Magyari* és *Szántó* már előbb hurokra került s ők árulták el

Az egész társaság nemrégiben még Siófokon üdült, ahol Bandi elszerette Magyari menyasszonyát, Vicát.

Időközben elhagyta búvóhelyét, én azonban felkerestem kedvenc tartózkodási helyeit és *Vica nevében mindenütt üzenetet hagytam számára.* Tudtam, hogy le van égve s ezért azt üzentem, hogy *sikerült ezer forintot szereznem, amiből fényesen megélünk majd valamelyik balatoni fürdőhelyen.*

— Régebbről ismerte Eppeldauert?

— Nem, sohasem láttam s mégis sikerült léprecsalnom. Mondtam is a felettesemnek:

„Őrnagy úr kérlek, ezt a pasast fel nem szúrtuk volna a kép után." Különben Eppeldauer is gratulált nekem.

Majd elmondja, hogy

Szegeden született, dolgozott a Cserkészszövetségben, maltert hordott és egy ostyasütővállalatnál is munkát vállalt. Öt elemit végzett s a gépjárművezetői tanfolyamot. Verseket ír, főleg bölcsészeti költeményeket...

— *Autodidakta vagyok* — jelenti ki büszkén —, saját eszközeimmel művelem magam. Mindig nagy kedvem volt a nyomozáshoz. Szeretem tanulmányozni az embereket. Higyje el, igen érdekesek.

Színes mesékkel ámítanak s az én dolgom, hogy fokról-fokra bebizonyítsam bűnösségüket. Izgalmas munka és egész embert kíván...

— Ezek szerint a férjhezmenés...

— Arra nincs időm... *hacsak egy hekushoz nem megyek* — kacsint rám huncutul, Terike ma a legnépszerűbb alhadnagy.

Kőhalmy Anikó

PÓDIUM STUDIÓ:

Maeterlinck: „A vakok" és Anatole Franc: „Történet egy szerencsés emberről"

Régi vágyát valósította meg a „Pódium" igazgatója, *Békeffi Gábor*: a „Pódium-Stúdió"-t. *Szombat délután 4 órakor, vasárnap és ünnepnap délelőtt 11 órakor lesznek az irodalmi stúdióelőadások. Békeffi* így beszél ezekről *A Reggelnek*:

— Amit akarunk: *irodalmat és művészetet adni!* Olyan egyfelvonásosokat játszunk, amelyek *eddig nem jutottak színpadra.* Két darabbal kezdjük: az egyik *Maeterlinck* „A vakok" című drámája, a másik *Anatole France-ritkaság*, „Történet egy szerencsés emberről". A Maeterlincket én rendezem. *Hetek óta járunk a vakok intézetébe*, hogy tanulmányozzuk azoknak az életét, akik testi szemükkel nem látnak. *A színpadi technika új megoldásaival is* kísérletezünk. A főszerepet *Mihályi Ernő* játssza, a többit *Sándor Gizi, Koós Judit, Alszegi Lajos, Bágyi Anna, Bándy* és *Kaszás*. A Stúdió programjához az is hozzátartozik, hogy *alkalmat adjon fiatal tehetségek kibontakozására.* Az Anatole France-darabhoz *Nádor Jenő* szerzett muzsikát és rendezője *Ráday Imre. Turay Ida, Sarkadi Aladár* és *Ascher Oszkár* mellett *csupa fiatal* játszik benne: *Csorba István, Károlyi Sári* és *Koós László*. Bizom benne, hogy tiszta irodalmi céljainkat és művészi kísérleteinket *megérti a közönség*. A jelek biztatók; az érdeklődés nagy!

Szombattól a 7 Szamosi-lány zenekara az
EDISON kávéházban
(VI., Teréz-körút 24.) esténként hangversenyez.
POLGÁRI ÁRAK JÓ HANGULAT

BUDAI DÉNES és BABAY JÓZSEF
október hó 1-től a
Mensa Britannica
Szabadság-tér 13.
Irodalmi szalonjában vidám zenei és irodalmi estet tartanak (este 9-től záróráig). Asztalrendelést 24 órával műsorkezdés előtt kérünk.

FORUM ÉTTEREM
Külön termek esküvőkre, összejövetelekre, ebéd, vacsora, polgári árak.
José v' Heilig és jazz szólistái. Minden délután 5 órai tea.
V., Nádor-utca 10. Asztalrendelés: 386—143.

METROPOL HALL
ALFONSÓ KACAGÓ CAVALCADEJA:
BUDAPEST ISMÉT NEVET...
Szereplők:
Alfonsó
Alakas, Barna Anci, Bartók Anni, Ly Wong, Antony & Ant, Bellák Miklós, Horváth Böske, Misoga László, 3 Amigos, 2 Brixton, Kutti & Rasko, Szamossy Sisters
Zene: Hámos Pál swing együttese
PREMIER: OKTÓBER 1-ÉN ESTE FÉL 10-KOR!
Asztalrendelés a METROPOL-ban. Tel.: 220-273. Belépődíj nincs!
RÁKÓCZI-ÚT 58.

Nagytakarításkor
Izsák R.T.
Pénztakarítást kaz

Felhívás
Minisztériumok, közhivatalok, vármegyék, városok, községek, ipari és kereskedelmi vállalatok irodaberendezésüket közvetlen a gyárból szerezhetik be 30—90 napos hitelre. — Felvilágosítás:
Universal
Irodabútorgyár, VII., Wesselényi-utca 8. Telefon: 227-698.

CASINO kávéházban
Magyar-utca 5
Szabó Kálmán jazz-triója

SZANDAY KÁVÉHÁZ
Mindennap parádés artistaműsor!
Tánc zóráig! * Kedd, csütörtök, szombat reggel 5-ig
A zenét a rádióból közismert DÉRY-JAZZ szolgáltatja. Tel. 258-430

Gábor Mara
humoros műsorával október 1-től minden este.
LUGANO
Remek konyha — polgári árak.
Zene: Gyimessy-trió.
kávéházban, Szent István-park 10.

Kávéház METROPOL Etterem
SZÁRNYAS ESTI MENÜ EGY KIS ÜVEG BORRAL...
BUTTOLA EDE ZENEKARA! MORETTI ÉS HALMOS ÉNEKEL!
TÁNC REGGELIG!!!
RÁKÓCZI-ÚT 58.

VASÁRNAP 5 ÓRAI TEA, TÁNC
A GYERTYAFÉNY CLUB-BAN
ABONYI-UCCA 25.

Claridge kávéház
Otóber 1-től
Oktogon-tér 3. Telefon: 221—095 és 224—615.
Lantos Olivér

kis notesz

Tearózsa

A tearózsa lelke
él benne. Csendes, édes.
mosolygó, szőke lelke.

Igen, ő tearózsa,
szép szőke tearózsa,
mosolyog titkolózva.

Hallgatag, szőke, finom,
Két szeme két smaragdzöld
bogár a rózsaszirmon.

A szava rózsaillat
és hogyha mozdul és jár,
a szellő rózsát ringat.

Oly halk, oly észrevétlen
a hozzám hajolása
a gyenge, gyenge szélben.

És egy-egy szava tüske
és sokszor összevérez,
pirés lesz kendőm csücske.

De ő nem tehet róla,
ha szíven szúr is engem.
Ő rózsa. Tearózsa.

NADÁNYI ZOLTÁN

HÁROM hét mulva már teljesen elkészül a Köztársasági Elnök palotája! A volt Eszterházy-palotát, szemben a Múzeum-kerttel, már jórészt átalakították, most folyik méltó berendezése. A bútorok egy részét az ostrom alatt kiégett királyi palota berendezéséből mentették át. *Tildy Zoltán* köztársasági elnök már két hete a palota 3—4 rendbehozott szobájában lakik.

*

Springer Janka hétfőtől kezdve mutatja be legújabb párisi modelljeit.

*

ISMÉT arról adhat hírt a *Notesz*, hogy világhírű külföldi egyetemek katedráin *fiatal magyar tudósokkal találkozunk!* Dr. *Pajzs Tibor* professzor, aki eddig a jezsuiták csikágói Loyola-egyetemén adta elő az egyházjogot, a jogbölcseletet és a nemzetközi jogot, feleségével, *Pajzs Tiborné nyilvános rendes tanárnővel együtt* a jezsuiták detroiti egyetemére kapott meghívást. A *professzornő* — egyben *professzorné* is! — filozófiát és filológiát tanít. Londonban dr. *Barna Tibor* a londoni egyetemhez kapcsolódó „London School of Economics and Political Science" tanára! Büszkék vagyunk rá, hogy a *Notesz* állandó *alrovatot* nyithat, fiatal magyar tudósok külföldi sikerei számára!

*

Három nagy divatbemutató: Apponyi, Förstner, Rotschild gyönyörű ruháihoz a Kristóf-téri Tekla mutatta be frappáns, ötletes bizsukreációit, kesztyűit, táskáit...

EGY belvárosi fűszerüzlet kirakata előtt izgatott tömeg ácsorgott szombaton délben. Némán, de látható felindulással néztek valamit. Egy szót sem szólt senki, nem tettek megjegyzést, csak — néztek, néztek, néztek... A kirakat díszhelyén néhány sárgabőrű, kövérkés — *banánt* láttunk. Végre valaki megszólalt: „Délután elhozom Pityut, hadd lásson egyszer ő is ilyet!..." Megkérdeztük: *hány éves* ez a Pityu? „Hat esztendős — felelt az apa — második elemibe jár. És még sohasem látott banánt!"

*

KŐVÁGÓ Józsefről, Budapest polgármesteréről mindenki tudta, hogy vérbeli szervezőtehetség és kiváló mérnök. De azt már meglepetéssel hallja tőlünk az olvasó, hogy polgármesterünk — dalnok lett! Nem kell azért képzelődni, a wartburgi dalnokversenyen nem fog versengeni Tannhäuserrel, a nürnbergi mesterdalosok se reszkessenek tőle, mert nem pályázik Hans Sachs babérjaira, csupán — *elnöke, tehát első dalosa* lett a poraiból megélemedő, ismét munkához látó Országos Dalosszövetségnek.

*

Juan de la Paix, Nizza, Monte Carlo, Páris-Lan világsikert aratott Ferenczy-trió életben maradt zongoristája E. Fischer ismét Pesten a Cafe de Paris-ban!

*

A BOLGÁR királyi család most csomagol és néhány nap mulva elhagyja az országot. De a királyné és a fiatal Simeon herceg nem távoznak üres kézzel. A bolgár kormány a királyi család Bulgáriában maradt vagyona fejében *5 millió font sterlinget fizet* kártérítés fejében Joanna királynénak, aki az olasz ex-király legfiatalabb leánya.

*

AZ ÚJPESTI villamoson olvastuk ezt a szerény kis figyelmeztetést: „A kalauznő *férfimunkát* végez, de megérdemli, hogy *nőhöz méltóan* bánjanak vele. *A nő — egyenruhában is nő marad!*" A tábla szövegét kézzel rajzolták. Amit ismeretlen szerzője mond, a Notesz is szívesen aláírja.

*

A DIVATKIRÁLYOK és hatalmas kíséretük már visszatértek Párisba s nagy dobverés mellett most zajlottak le az első divatbemutatók. A nagy szenzáció *a széles atlétavállak eltünése, helyükbe lefelé ívelő, nőies vállak kerülnek. A szoknya is hosszabb* s Lelong Schiaparelli egyes modelljeiben nem egyenes szélű, hanem *hullámzó vonalat követ.* Az anyagok pompásak, valódi selyem még kevés, de az új műselyem, a Rhodia, úgy csillog és szikrázik, mint régi mesterek színei a vásznon. A legnagyobb sikert egy Paquin-modell aratta *zöld, ámbra és halványbarna szatinből.* Hat év óta először jelent meg *a tiszta gyapjúszövet* is a piacon. Igen keresik az *új jerseyt* — amely olyan könnyű, akár a pókháló!

KIS kocsmát találtunk a Kossuth-híd közelében. Nagyszámú fröccsök társaságában itt számolják össze napi „bevételeiket" a *budai* koldus-éden, a Kossuth-híd környékének kéregetői, akiknek napi átlagbevétele bizony *hetvennyolcvan forint, olykor száz is!* A *pesti* aranybánya a Nemzeti Színháztól az Apponyi-térig terjed. E táj „bányászai" a Vas-utca meg a Magyar-utca kis csapszékeibe térnek be áldomásra. Itt tárgyalják meg a „szakma" s a „munkapiac" helyzetét. Egyébként panaszkodnak, hogy *kontárok* keverednek közéjük, akik — *„rontják a belénk vetett bizalmat"...*

*

EGY elfeledett könyvben olvasható a következő ajánlás: „Hálám és hűségem jeléül szeretettel ajánlom ezt a könyvet Oxfordban töltött ifjúságom barátainak és világháborús bajtársaimnak, L. St. Amery gyarmatügyi államtitkárnak és Sir John Simon külügyi államtitkárnak, egyben bizonyságául a csodálatnak, amelyet nemzetük politikai ösztöne, szabad hagyományai és lelki egysége iránt érzek. *Ez a nemzet mindig nagylelkű és kimagasló, de mindig elkésik és néha nem lát a jövőbe.*" A könyv Hitler uralomra jutásának évében jelent meg, szerzője Jacques Bardoux, a Tempsnak hosszú éveken át külpolitikai szerkesztője és a könyv címe: „A sziget és Európa."

*

MÉG nyílnak a völgyben a kerti virágok, a dér alig-alig csípett egyet a fák viruló zöld levelein, de a közelítő tél elküldi már első hírnökét: *a sült gesztenyét!* Pénteken este tíz fillérért árulták darabját a pesti utcán. Szombaton? Fölfuvalkodottan kínálta magát — húsz fillérért...

*

A HÚSHIÁNY olyan nagy — *Amerikában,* hogy még a *feketepiacról is eltűnt az áru.* Furcsa játéka a véletlennek — nem is a véletlennek, a tökéletlen emberi rendnek —, hogy ott is húshiány van, ahol pontos, szocialista rendbe szervezték az elosztást, mint Angliában és húshiány van a szabad kapitalista gazdálkodás hazájában, Amerikában!

*

FIATAL orvosok megszívlelni való röpirata került a kezünkbe. A magyar társadalomhoz szólnak az ifjú doktorok, szeretnék megmagyarázni, hogy *nekik is élni kell valamiből.* A közönség jelentékeny százaléka — így mondják! — csak az orvos *kötelességeire* szokott hivatkozni, de azt elfelejtik, hogy a kötelességét teljesítő orvosnak valahol lakni, valamit enni, valamiből ruházkodni kell! A röpirat talán *nem hiába* kéri mindannyiunktól, hogy az orvosi kezelés díját is éppen úgy fizessük meg, mint a házbért, a szabószámlát és az eleséget.

*

HEVESI Ferenc dr. budapesti főrabbi hétfőn Amerikába utazik.

BÁNÓCZI László szellemét idézték vasárnap délben a rákoskeresztúri temetőben: az elmult három évtized egyik leghűségesebb, legműveltebb, legtehetségesebb és legtevékenyebb emberének állított sírkövet a kegyelet. Külön tragikuma a szociáldemokrata pártnak, s az egész felszabadult magyar világnak, hogy amikor ennek a nagyszerű férfiúnak lehetősége és tere nyilt volna álmainak, vágyainak, terveinek megvalósítására, akkor szólította el körünkből a kegyetlen sors. *Bánóczi László* az elmult negyedszázad küzdelmeinek hőse és mártírja. Szemben állt a hatalommal, a párturalommal, a konoksággal és a gyűlölettel, mégis maradandó alkotások őrzik nevét, harcait, munkásságának eredményét a fővárosi politikában és Budapest történetében. Halk, finom, csupaszív és csupalélek volt, mégis hajlíthatatlan és meg nem alkuvó, elvei, eszméi: a közérdek szolgálatában. Mi, bajtársai a küzdőtereken, elmulhatatlan tisztelettel és szeretettel őrizzük meg tiszta és nemes emlékét.

*

Keresztelőre, lakodalomra, mindenhová, ahol becsülete van a jó tokaji bornak, Ultra borkereskedelmitől vásároljunk: Nádor-utca 5.

*

ÚJ Dreyfuss-ügy van keletkezőben Franciaországban! A hőse *André de Wavrin* ezredes, akit súlyos „pénzügyi visszaélések miatt" tárgyalás nélkül megfosztottak a rangjától és kizárták a hadseregből. Az ezredes, aki *de Gaulle tábornok titkos szolgálatának főnöke volt,* most a polgári bíróságok előtt keres elégtételt.

*

A NEMZETI Bank bankosztálya hosszabb ideje vezető nélkül van, de most rövidesen sor kerül a fontos pozició betöltésére. A kiszemelt bankszakember *Urbányi Sándor,* évekkel ezelőtt a Nemzeti Bank tisztviselői státusába tartozott, ahonnan kiválva, előkelő magánbankház társfőnöke lett.

*

LLOYD George híres vidéki háza, a Bron-y-De, önkéntes árverés alá került a napokban. Lloyd George, Lloyd George? *Ki is volt ez az ember?* — kérdezi bizonyára korunk számos ifjú hőse!

*

NAGY beolvasztási folyamat indult meg a biztosítók körében. Mint értesülünk, az Anker tíz vállalatot olvaszt magába, a *Duna, Duna Concordia, Elemi Általános, Magyar Élet- és Járadék, Turul, Wiener Alliance, Berlini Viktoria* és még három kisebb biztosítót. Érdekes az is, hogy tizenkét intézet közös kasszát, „poolt" alapított a betörés és szállítás „biztosítás" még mindig óriási kockázatának megosztására.

*

Október 13-án a Tokaji Szüreten a MEGA-kiállításon találkozunk!

ERŐSS János dr. államtitkár, a Jóvátételi Hivatal elnöke tudvalevőleg több mint egy héttel ezelőtt Moszkvába utazott, hogy több jóvátételi kérdésben folytasson tárgyalásokat az illetékes orosz tényezőkkel. Erőss államtitkár *A Reggel* értesülése szerint a hét szerdáján érkezik haza.

*

A LONDONI „Time" legutóbbi számában *furcsa rajzot* látunk, *elgondolkoztató* rajzot. Földgömböt ábrázol, a Glóbus fölött robotember lebeg a légben és gúnyos mosollyal nézi a földgömön tántorgó mákszemnyi emberkéket. Zordon ruhaként viseli a robotember ezt a felírást: *„Atomenergia..."* A kép aláírása csupán ennyi: *„Nos, tudós urak? És most — mi lesz?..."* Tévedés volna azonban azt hinni, hogy ezt a *„Time" kérdezi* a tudós uraktól. Az is tévedés volna, ha azt hinnők, hogy — *csak a tudós uraktól* kérdezi. Nem! Ezt a meggyötört, rettegő *emberiség* kérdezi — az államférfiaktól!

*

SZOMBAT és vasárnap zajlott le Rotschild Klári szalónjának export-divatbemutatója. Valamennyi modell a legtökéletesebb, amit a női divat ki tud hozni. A közönség soraiban a külföldi követségek és érdekképviseletek tagjai nagy elismeréssel fogadták a bemutatót, s ennek keretében Gergely Vilma gyönyörű kalapjait.

*

SALZBURGBÓL érkezik a hire, hogy özvegy *Rajniss Ferencné Fényes Annuska,* az egykor ünnepelt gyermekprimadonna, három héttel ezelőtt *házasságot kötött Milanovszky amerikai ezredessel.*

*

TRAGIKUS hirtelenséggel meghalt *Várady János,* a Vilma királynő-úti Fasor-szanatórium úgy az orvosok, mint a betegek körében népszerű és megbecsült igazgatója. Vasgyúró kinézésű, szép szál férfi volt. Szívroham ölte meg, 46 éves korában.

*

SÜRGÖNYT kapott Genfből a *Notesz,* örvendetes híradás van benne. A nemzetközi zeneverseny döntőjébe bejutott *Cserfalvy Eliz,* a nagytehetségű fiatal hegedűművésznő, *Zathureczky Ede* tanítványa!

A REGGEL

Megjelenik minden hétfőn és pirosbetűs ünnep után

Felelős szerkesztő és kiadó:

PÁRTAY TIVADAR

Igazgató: TIMÁR SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78. Telefonok: Szerkesztőség: 129-079. Kiadó: 129-670.

Légrády Testvérek rt. könyvnyomdája, A nyomdáért felelős: Agárdi Károly ig. Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78.

Férfikalapot szaküzletből LAMPERT kalapos mester Jókai-tér 6 udvarban Kalapja piszkos? formátlan? Rendbehozom

ASZTALOSOK! 91½ fokos spiritusz Fehér és színes zománc lakkok
Kovapapír Anilinok
Diófapác Überolók
Parafinolaj Artipácok
Schleifolaj Politurlakk
KAPOSI, VI., Nagymező-utca 21. Telefon 124-641

ZSIROS GYAPJUT és mindennemű ipari gyapjút veszek. SZABADI, VII., Kisdiófa-utca 7.

10 raktárban 100 készítő 1000 iroda lakás BÚTORA UNIVERSAL iroda- és lakásberendező kft., Wesselényi-u. 8. T. 227-698. Vétel, eladás!

Őszi nagytakarításhoz vegye Mercantilchémia és Olympia: bútor, padló ápolószereit! Főlerakat: Olympia, VII., Klauzál-u. 20. Telefon: 423-774.

Irodabútorok raktáron minden mennyiségben, olcsó árban, HEXNER kft. Király-u. 25. T.: 227-073.

Textil Szakember ívező, befűző, 20 éves gyakorlattal, Budapest környékén elhelyezkedne. Cím: Vasárunagykereskedés, Bp., Madách Imre-út 8. Tel.: 423-392.

Hátizsák 25 frt. MOLNÁR GYULA, Bp., VII., Somogyi Béla-út 3-c. Telefon: 427-575.

URÁNIA BÉRAUTÓK Vidékre — Városban. VIII., RÁKÓCZI-ÚT 23. Telefon: 135—582.

Fémbetűk részletre is. Maróti, Nagydiófa-utca kilenc. Tel.: 221—611.

Mindenfajta szőnyeget magas árban veszek. Vogel László, Akácfa-utca tizenhárom. Telefon: 422—128.

Villany- és gázhűtőszekrényeket magas áron veszek

Bor- és sörkimérőpultok, kávéházi és vendéglői berendezések és felszerelések. Alpakka evőeszközök kaphatók. HEXNER üzletberendezési váll. kft., Király-u. 25. Telefon: 227—073

Farkas AUTÓVEZETŐ ISKOLA Rákóczi-út 6. Fizetési kedvezmény! Telefon: 226—693

BUNDÁK SZEMERE SZŰCSNÉL OLCSÓN Erzsébet-körút 26. Második emeleten
Előnyös feltételek! Szörmét veszek!

Modern, központi fűtésű házban levő budai üzlethelyiségemet vasút állomás és villamos útvonal mellett berendezéssel, beépített galériával, elutazás miatt sürgősen ÁTADOM „Modern 34" jel. Blocknerhez, Bajcsy-Zs.-út 33

1—12 tonnáig Autófuvarok vidékre személykocsik. Irja fel, telefon: 138-670 Vidor József, Nemzeti Áruház, Rákóczi-út hét.

Háromszobás-hallos első emeleti utcai lakás átadó. „V. kerület" jel. Tenzer hirdetőbe, Szervita-tér 8

SZERSZÁMKÉSZLETEK nyers és kidolgozott kivitelben raktárról Vas és Vasárunagykereskedés Bpest, Madách Imre-út 8. Telefonszám: 423-392.

PERZSASZŐNYEG Vétel-eladás. UNGÁR, Király-u. 14., Rákóczi-út 42.

AUTÓSOK! R. G. T. ELEKTRO VULKANNAL 1 gumidefekt javítása csak 10 fillér Tökéletesen vulkanizál bárhol, esőben, szélben, országúton, accu-ról az elektróvulkán (szabadalom bej.) 100% biztonság, 5 éves gar. Propaganda ára 30 foltra anyaggal 43 forint. R. G. T. MŰSZAKI VÁLLALAT II., Forint-u. öt. Okt. 1-e után Tégla-u. négy

URAK! HÖLGYEK! NAGY KERESETI LEHETŐSÉG MEGKÖNNYITETT ALÁTÁMASZTOTT AKCIÓNKHOZ
Néhány munkatársat keresünk. Jelentkezés okmányokkal 9—14 óráig. VI., Mozsár-u. 9. II. 12/a.